Verslag van de Commissievergadering gehouden op 10 juni 2021 om 19.00 uur digitaal via MS Teams

Voorzitter:	mevr. C.E. Hoogteijling
Aanwezig:	dhr. R.J.L. Boumans (VVD), dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst (Kernachtig Wijchen), dhr. J.M. Demmers (D66), dhr. B.G.B. Derksen (CDA), dhr. J.M.T. Evers (Kernachtig Wijchen), dhr. C.K. van Galen (D66), dhr. P.G.W. Gatzen (PvdA), dhr. T.A.A.J. Haerkens (VVD), dhr. D.L.W. Herms (Wijchen Lokaal), mevr. H.J. Janssen (Kernachtig Wijchen), mevr. M.P. Joosse-De Visser (CDA), dhr. J.P. de Kievit (Groen Sociaal Wijchen), dhr. W.T.M.J. Krale (VVD), dhr. A.J. van Kuppeveld (Wijchen Lokaal), dhr. J.H.M. Loeffen (Groen Sociaal Wijchen), mevr. R. Loermans, (Kernachtig Wijchen), dhr. M.J.H. Lukkezen (D66), dhr. Y.J.T.M Merkus (PvdA), mevr. Z. Osman (PvdA), mevr. A.H. Peters-Duits (PvdA), mevr. A.C.M. Peters-Vroom (VVD), dhr. J.G.F.M. Peters Sengers (CDA), dhr. G. Reichgelt (D66), dhr. W.H.M. Roosenboom (PvdA), dhr. P.M. van 't Schip (Wijchen Lokaal), dhr. C.W.J.B. Timmerman (Wijchen Lokaal), dhr. P.P. Verbeeten (Kernachtig Wijchen), dhr. M.A.J. Verharen (Kernachtig Wijchen) en dhr. M.C.G. van Wanroij (CDA)
Griffie:	mevr. A.B. Berendsen
Genodigden:	mevr. M. van Beek (burgemeester), dhr. N.G. Derks (wethouder), dhr. G.W.R. Gerrits (wethouder) en dhr. P.L.J. Loermans (wethouder)
Insprekers:	Agendapunt 9: de heer Bergshoeff (voorzitter Bedrijvenvereniging Wijchen-Oost)
	Agendapunt 12: de heer Barends (Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen)
Notulist:	mevr. M. van Wijk (Verslagbureau More Support)

---

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en meldt de spreektijden. Ze schetst de gebruikelijke werkwijze tijdens een digitale commissievergadering en meldt dat ten behoeve van archivering en verslaglegging een opname van de vergadering wordt gemaakt.

2. Verslag commissievergadering van 20 mei 2021

Er zijn geen wijzigingen op het verslag binnengekomen.

Besluit: Het verslag van de commissievergadering van 20 mei 2021 wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen van het college

Wethouder Derks heeft de raad eerder geïnformeerd over de in voorbereiding zijnde detailhandelsvisie voor de gemeente Wijchen. De verwachting was toen, dat deze vóór de zomer aan de gemeenteraad aangeboden zou worden. Dit blijkt niet haalbaar om een tweetal redenen. Ten eerste, wil het college de effecten van corona op een goede wijze hierin meenemen. Ten tweede, is de druk op de ambtelijke organisatie momenteel groot. Het college kiest er daarom voor om de detailhandelsvisie na de zomer aan te bieden aan de gemeenteraad.

Het college heeft de opdrachtverlening over het waterstoftankstation aan RvN@ gegund. Zij gaan een werkplan en een business case opleveren.

De Belastingdienst heeft in relatie tot de zogenaamde toeslagenaffaire inmiddels 29 meldingen doorgegeven aan de gemeente Wijchen. Er wordt contact gelegd met de gedupeerden. De raad zal tijdens komende raadsvergadering nader geïnformeerd worden.

4. Vragen aan het college vanuit de gemeenschappelijke regelingen

Er zijn geen vragen aan het college in relatie tot de gemeenschappelijke regelingen.

5. Rondvraag

De heer Derksen informeert naar de stand van zaken in de Raad van State-procedure over het parkeren Tussen Kasteel en Wijchens Meer. De vraag betreft de procedure die is aangespannen - onder andere door Albert Heijn - vanwege het verdwijnen van parkeerplaatsen nabij het Europaplein.

Wethouder Gerrits geeft aan, dat de Raad van State zonder opgaaf van redenen de uitspraak heeft vertraagd. Het college verwacht de uitspraak vòòr de zomer.

6. 62194 Evaluatie Voorbereiding fusie Wijchen Druten, beslisnota

De voorzitter leidt de commissiebespreking kort in. De evaluatie is uitgevoerd door Bureau Necker van Naem. Het college en het presidium hebben besloten, dat de evaluatie een gezamenlijke inspanning moet zijn omdat het gemeentebestuur hieruit leerpunten voor zichzelf wil halen. Het woord is aan de portefeuillehouder.

Portefeuillehouder Van Beek wijst op het voorstel in de beslisnota om kennis te nemen van het rapport en vast te stellen, dat het amendement 'Evalueren fusietraject en uitkomsten' is uitgevoerd. Vervolgens wordt gevraagd in te stemmen met de aanbevelingen uit het rapport. De portefeuillehouder, zijnde de voorzitter van de begeleidingscommissie beveelt het voorgestelde besluit aan en - als voorzitter van de raad en het college – is ze oprecht trots dat de raad op 1 december jl. heeft besloten het fusietraject Wijchen Druten te laten evalueren. Spreker wijst op de samenstelling van de begeleidingscommissie, bestaande uit raadsleden en collegeleden, ondersteund door de Griffie, de gemeentesecretaris en ambtelijk medewerkers.

Bureau Necker van Naem heeft in voorliggende evaluatie het Wijchens gemeentebestuur niet gespaard. Er zijn stevige conclusies getrokken waarvan de onderbouwing soms ontbrak of niet geheel waargemaakt kon worden. Daarnaast is een aantal aanbevelingen geformuleerd.

Spreker wil als voorzitter van de begeleidingscommissie, de raad en het college, enkele overwegingen meegeven. Zoals eerder aangegeven, is het uitgangspunt geweest om het traject samen te lopen, te evalueren en te leren. Nadrukkelijk is besproken, dat het geen afrekenen moet zijn of worden. De doelstelling was om te reflecteren op het herindelingstraject. Het gemeentebestuur krijgt in de toekomst ongetwijfeld met meer complexe dossiers te maken. De uitkomsten van het evaluatierapport zijn van toepassing op alle gremia en alle betrokkenen die vorm en inhoud hebben gegeven aan het traject.

Enkele punten springen in het oog, zijnde de informele cultuur die in Wijchen gangbaar is, het ontbreken van de kaderstellende rol van de gemeenteraad, maar ook hoe Wijchen als buurgemeente wordt ervaren. Spreker hoopt dat de beraadslagingen plaatsvinden in het besef dat deze evaluatie gaat over het samenspel van alle betrokkenen in het fusietraject en het besef dat de nu veelbesproken informele cultuur, waaraan door alle gremia op verschillende momenten is of wordt deelgenomen, veel goeds heeft voortgebracht en besluitvorming altijd heeft plaatsgevonden in een democratische, gelegitimeerde setting. De uitdrukking 'in de wandelgangen' is niet in Wijchen uitgevonden.

Eerste termijn

De heer Gatzen hoopt dat dit dossier na de huidige vergadercyclus voor eens en altijd gesloten kan worden. Spreker heeft de evaluatie vanuit een aantal perspectieven bekeken. Ten eerste, vanuit de rol van de PvdA-fractie en de rol van spreker persoonlijk. De PvdA was in 2020 van mening, dat iemand de knuppel in het hoenderhok moest gooien. Later bleek dit een steen in het water te zijn. De PvdA was niet aanwezig bij de zogenaamde 'boshutgesprekken', maar vond dat een volgende stap in het proces gezet moest worden. De fractie heeft daarbij onderschat dat andere fracties meer tijd nodig hadden om met hun mening naar buiten te komen. Sommige partijen waren meteen heel duidelijk, maar andere partijen waren meer bezig met het vertragen van het proces. Ook de impact van corona werd onderschat. Dat er geen openbaar debat heeft plaatsgevonden, neemt de PvdA zichzelf niet kwalijk. Dat geldt ook voor spreker persoonlijk. De partij heeft gepoogd om vanaf dag 1 over dit thema een open debat te voeren. Met de kennis van nu had – achteraf bezien - wellicht meer tijd uitgetrokken moeten worden.

De onderzoeker presenteerde in de week van 31 mei met trots een aantal krantenkoppen, welke waren berust op fake news. Iedereen is ondervraagd door de onderzoekers, maar er is niet getoetst op de betrokkenheid van bepaalde personen bij de gesprekken.

De Wegwijs komt in het rapport een aantal keer naar voren. In 2020 heeft spreker De Wegwijs schriftelijk opgeroepen om te stoppen met plaatsing van ingezonden - politiek gekleurde - brieven van politici. De Wegwijs heeft hieraan gevolg gegeven. Echter, in de laatste uitgave van De Wegwijs bleek een redactioneel stuk geplaatst te zijn met daarnaast een ingezonden brief van de hand van heer Herms; deze tekst is geplaatst in gekochte advertentieruimte. De PvdA is van mening dat een professioneel weekblad een dergelijke advertentie niet kan weigeren, maar dit had wel op een andere plek in het weekblad geplaatst kunnen worden. Spreker hoopt dat De Wegwijs hierover nadenkt. De PvdA ondersteunt de aanbevelingen uit het rapport.

De heer Van 't Schip geeft aan, dat Wijchen Lokaal geschokt was door de conclusies van het onderzoeksbureau. Deze conclusies onderbouwen het voorgevoel van de fractie. Wijchen Lokaal voelde zich van meet af aan buitenspel gezet en niet gehoord. Informatie ontbrak of was sterk sturend. Het vertrouwen in het college is tijdens het fusieproces weggeëbd. Alles leek reeds in achterkamertjes te zijn besloten. Macht en tegenmacht was veranderd naar uitsluitend macht.

Wijchen Lokaal had graag gezien dat vanaf het begin van het fusieproces betrokkenheid was gecreëerd door ook naar tegenstanders te luisteren, daar respectvol mee om te gaan en bezwaren en signalen serieus te nemen. De fractie vraagt zich af, wat uiteindelijk de meerwaarde is geweest van de enquête.

De omgang en de communicatie met de fusiepartner staat goed beschreven en was beneden peil na de beslissing om het fusietraject stop te zetten. Ook hier geldt dat beter geluisterd had moeten worden en meer respect had moeten worden getoond richting de andere partij. Tijdens de informatiebijeenkomst voor inwoners werd aan de tegengeluiden van de oppositie geen aandacht besteed. Voordelen en nadelen werden ondanks velerlei verzoek vanuit inwoners niet cijfermatig onderbouwd. Ook werden niet alle nadelen en risico's benoemd. Wat resteerde, was het gevoel van sterke sturing in een bepaalde richting.

Wijchen Lokaal erkent dat de raad zijn rol niet voldoende heeft gepakt door bijvoorbeeld ontbrekende informatie via moties boven tafel te halen, zodat dit in een openbaar debat ingebracht had kunnen worden.

Wijchen Lokaal adviseert de aanbevelingen uit het rapport ter harte te nemen en daar uitvoering aan te geven. De taken van de raad worden in het rapport sterk benoemd, maar de taken en verantwoordelijkheden van het college daarentegen niet. Het zou tot

meer helderheid leiden als deze ook benoemd worden, met name in relatie tot het fusieproces.

Daarnaast vindt de fractie een correctie nodig bij punt f. Het zittende college past inderdaad bescheidenheid, maar aangezien dit met name na de verkiezingen op de uitvoering door het nieuwe college aankomt, wil Wijchen Lokaal dit anders positioneren. De fractie is van mening, dat het woord 'bescheiden' niet het gewenste gedrag weergeeft voor het toekomstige college. De fractie wil deze term veranderd zien in: "luisterend, respectvol en samenwerkend".

Wijchen Lokaal staat positief tegenover de voorgestelde ontwikkelingsagenda, de strategische visie en andere verbeteringen. Dit neemt niet weg, dat er grove fouten zijn gemaakt in de aanloop naar en afhandeling van het fusieproces. Hierbij past het boetekleed en de bescheidenheid van het zittende college. Voorts staat het de fractie tegen, dat bij meerdere personen nog steeds sprake is van ontkenning. Wijchen Lokaal vindt dat de uitkomsten geaccepteerd moeten worden hiervan moet worden geleerd.

De heer Van Galen meldt, dat D66 blij is met het uitgebreide onderzoek dat heeft plaatsgevonden. Hetgeen voorligt biedt een goede terugblik en een goede analyse. Tijdens de informatiebijeenkomst werd aangegeven, dat op bepaalde punten aanscherpingen en correcties nodig zijn. Dat betreft onder meer de vraag wie op bepaalde momenten aanwezig waren bij gesprekken. De fractie vindt het jammer dat het debat in de raad vanaf 10 november tot 1 december jl. niet is weergegeven en geanalyseerd.

Terugkijkend moet de Wijchense politiek bereid zijn om in de spiegel te kijken. De hoofdconclusie is, dat het fusietraject verkeerd is aangepakt. Op de eerste plaats had meer tijd genomen moeten worden. In 2014 en 2016 werd gesproken over de ambtelijke fusie. D66 heeft toen reeds opgeroepen om het debat te starten. Andere partijen waren daartoe op dat moment niet bereid. Zelfs in 2019 - na de heisessies van het presidium over onderling vertrouwen, samenwerking en transparantie – werd het debat over de fusie niet gestart. Op 4 juli 2019 stelde D66 tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota vast dat de raad weigerde te spreken over een gemeentelijke fusie. Ondertussen bleken 'boshutgesprekken' gaande te zijn tussen Kernachtig Wijchen en wethouders van lokale partijen. Iedere partij heeft het volste recht om in beslotenheid zaken af te tasten en dit is zelfs prijzenswaard. Echter, snel daarna moet wel de bereid worden getoond om met anderen - coalitiegenoten en alle raadsfracties - het gesprek aan te gaan. Deze stap heeft Kernachtig Wijchen niet gezet. De wethouders, raadsleden en partijbestuurders van Kernachtig Wijchen wilden kennelijk alles in eigen hand houden, hetgeen uiteindelijk funest is geweest voor het fusieproces. De raad had eerder het debat moeten aangaan en een politiek standpunt moeten innemen. Het debat werd echter tegengehouden door partijen die er zelf nog niet uit waren of pas hun standpunt wilden bepalen als de bevolking zich had uitgesproken. Het college is in gebreke gebleven om de raad tijdig in stelling te brengen. Uiteindelijk is een gemankeerde en foutieve draagvlakmeting uitgevoerd.

Er had toegewerkt moeten worden naar een ontwerp van een gefuseerde gemeente, die aan de bevolking was voorgelegd. Dáárover had het draagvlak gemeten moeten worden. Dit was ook transparanter geweest. De verwijten 'te weinig tijd' en 'we weten niet waarover we onze mening moeten uitspreken' waren terecht en veelgehoord. Daarnaast had er geen go/no-go gelegd moeten worden bij een eerste peiling. D66 had niet akkoord moeten gaan met het raadplegen van iedereen, noch meteen ja/nee-vraag op dat moment. D66 betreurt dat de fractie zich hiertoe heft laten overhalen.

In het weekend van 7 november jl. bleek een ontsnappingsroute. Het college van Druten bleek bereid het pad open te houden, zoals door de procesbegeleider werd aanbevolen. Op dat moment heeft Kernachtig Wijchen de stekker eruit getrokken, waarmee iedereen voor het blok werd gezet. De andere wethouders, het college van Druten, de burgemeesters en in feite ook de gemeenteraden van Druten en Wijchen stonden vervolgens buitenspel. D66 heeft de raad voorgesteld de optie van het smalle pad toch te verkennen, maar dit bleek op 1 december jl. niet meer haalbaar.

Achteraf bezien, was de mislukking van de fusie onvermijdelijk. De politieke cultuur in Wijchen is te weinig democratisch en kenmerkt zich door een gebrek aan dualisme. Het ongezonde overwicht van één partij ondermijnt het democratische proces. Het debat vindt daardoor te weinig plaats en ook niet op de juiste plekken. De raad moet meer zelf durven kiezen, in plaats van zich volgend op te stellen. Bestuurlijke vernieuwing is noodzakelijk. De arrogantie van de macht heeft een verblindend effect gehad, zowel binnen de gemeente, als naar buiten toe. De raad zal aan de slag moeten om als gemeente de regionale positie opnieuw te definiëren en het geschade vertrouwen te herwinnen. D66 onderschrijft de leerpunten en aanbevelingen van de onderzoekers.

Mevrouw Peters-Vroom geeft aan dat het fusievraagstuk Wijchen - Druten voor de VVD eerder op tafel kwam dan was verwacht. De VVD was op dat moment nog niet hierop voorgesorteerd en had tijd nodig om intern zorgvuldig de visie van de VVD te bepalen. Na lang beraad, onderlinge afstemming met de eigen achterban en veel inwoners heeft de fractie een besluit genomen. Spreker is er oprecht van overtuigd dat de VVD een zorgvuldig proces heeft doorlopen. Op 6 september 2020 stelde de VVD: een fusie is goed, mits de inwoners daarmee akkoord zijn.

De VVD staat nog steeds achter deze insteek.

Uit de enquête bleek vervolgens dat het grootste deel van de Wijchenaren en een nog groter deel van de Drutenaren "Nee" zegt tegen een gemeentelijke fusie. Een gemeentelijke fusie is voor de inwoners van de betreffende gemeenten een emotioneel en gevoelig besluit en zonder draagvlak moet hier niet aan begonnen worden.

De VVD was niet aanwezig bij de zogenaamde 'boshutgesprekken' en betreurt dat in voorliggende nota het tegendeel wordt gesteld. Het besluit om niet door te gaan met het principeakkoord is democratisch genomen met betrokkenheid van alle partijen.

De VVD neemt kennis van de aanbevelingen uit het rapport.

De heer De Kievit stelt namens Groen Sociaal Wijchen dat de aanbeveling 'durf als raadslid een duidelijk standpunt in te nemen' de meest treffende aanbeveling is. Na de zomer gaan alle fracties aan de slag met het opstellen van een verkiezingsprogramma voor de volgende raadsperiode. Daarin wordt verwoord welke standpunten de fractie heeft omtrent duurzaamheid, woningbouw en leefbaarheid. Het verkiezingsprogramma wordt op vele manieren uitgedragen. Ook wordt de confrontatie met burgers bewust opgezocht. Kortom, in dit proces durven fracties hun standpunten uit te dragen.

Het tegenovergestelde is gebeurd bij het besluit over het fusieproces. De gemeenteraad heeft zich hier nooit echt over uitgesproken. Dit had de raad kunnen doen toen het college op verzoek van de raad de voor- en nadelen van een fusie in beeld had gezet. De raad had impliciet besloten het fusietraject op te starten, zonder daar expliciet een besluit op te nemen.

Er is besloten tot een draagvlakonderzoek, waarbij de raad impliciet naar de inwoners van Wijchen aangaf, geen besluit te willen of durven te nemen. De uitkomst van het onderzoek toonde aan dat er onvoldoende steun was voor een bestuurlijke fusie met Druten. Enkele raadsleden en wethouders van één bepaalde fractie hebben in een 'boshutoverleg' gezamenlijk besloten de stekker uit het project te trekken. De overige fracties waren hierover zeer verontwaardigd, maar tegelijkertijd ook blij dat zij de kastanjes voor de overige fracties uit het vuur hebben gehaald. Het hoogste orgaan in de gemeente – de gemeenteraad – heeft in de raadsvergadering van 1 december jl. het standpunt van het college maar al te graag overgenomen. Alles overziende, is - volgens Groen Sociaal Wijchen - de conclusie dat de gemeenteraad het traject heeft verprutst.

In het rapport zijn twee duidelijke aanbevelingen gedaan. De eerste aanbeveling is om een strategisch kompas te ontwikkelen op de regionale positie van Wijchen. Hieraan wordt momenteel gewerkt. De tweede aanbeveling is om over het strategisch kompas op een zelfbewuste, maar bescheiden manier in gesprek te gaan met de regiogemeenten. De fractie staat achter deze aanbevelingen.

De heer Derksen complimenteert de onderzoekers van Necker van Naem, die in korte tijd het fusietraject hebben weten te reconstrueren. Ook complimenteert spreker de 25 geïnterviewde betrokkenen waarvan een aantal openheid van zaken hebben gegeven. De mist rondom het haastig verlopen fusietraject trekt langzaam op.

Het rapport biedt een schokkend inkijkje hoe het fusieproces écht is verlopen.

Het CDA had meer debat moeten voeren in de raad, had een te passieve houding ten opzichte van het college en had theorieboeken over fusieprocessen hierop moeten naslaan. Het rapport geeft als feedback, dat er onvoldoende debat is gevoerd in de gemeenteraad; deze feedback trekt de fractie zich aan.

Spreker verwijst naar de raadsvergadering van 20 februari 2020, waarin de heer Van Bronkhorst (Kernachtig Wijchen) een voorstel inbracht om de voor- en nadelen van een gemeentelijke fusie in beeld te brengen. Spreker heeft het verslag van die vergadering erop nageslagen. Het CDA vraagt aan Kernachtig Wijchen waar ineens deze haast vandaan komt. Kernachtig Wijchen legt uit, zich uitgedaagd te voelen door de voorstellen van de PvdA in De Wegwijs om uitspraken te doen over een mogelijke fusie met de gemeente Druten. Voormalig burgemeester Verheijen geeft tijdens dezelfde vergadering aan, dat er op dat moment geen inhoudelijk debat over dat onderwerp zal plaatsvinden. Spreker citeert voorts uit het verslag van de raadsvergadering van 20 februari 2020:

"De heer Derksen merkt op, dat zijn vragen omtrent de haast die er bestaat en de noodzaak tot de motie vreemd aan de orde van de dag niet zijn beantwoord."

"De voorzitter geeft aan, nu geen inhoudelijk debat te willen aangaan."

"Wanneer in de media allerlei geluiden en beelden rondgaan, ontstaat een bepaalde dynamiek. Dit maakt de vraagstelling urgent. Daarom is de motie op de agenda opgenomen, aldus burgemeester Verheijen."

"De heer Derksen ervaart het als vreemd dat niet aan de indieners gevraagd kon worden waarom het zo urgent is en voelt zich beknot in het debat."

"De voorzitter wil ervoor waken dat de discussie nu wordt gevoerd. De heer Van Bronkhorst geeft aan dat de PvdA een steen in de vijver heeft gegooid. Daarom zou hij graag in april de antwoorden van het college hebben."

Spreker acht het opmerkelijk dat een burgemeester het voorstel van de grootste raadsfractie uitlegt en verdedigt, maar geen enkele ruimte biedt voor een debat, ook niet op aandringen van het CDA. De grootste partij verschuilt zich meerdere keren achter een artikel in De Wegwijs door de vierde partij van Wijchen. Er kan worden gesteld, dat dit alles als geregisseerd overkomt en dat het artikel van de PvdA goed uitkwam voor zowel de burgemeester, als voor Kernachtig Wijchen. Burgemeester Verheijen blijkt achter de schermen de initiatiefnemer van de fusiegesprekken met Druten te zijn geweest. Kernachtig Wijchen blijkt hierover 'boshutgesprekken' te hebben gevoerd, samen met onder andere Drutense partijen die samen twaalf van de zeventien zetels in de gemeenteraad van Druten vertegenwoordigen.

Het debat in de raad werd beknot. Bovendien ondervond het CDA op dat moment geen enkele steun van andere raadsfracties om het debat alsnog te voeren. Bijna alle partijen vonden het fusieproces niét te snel verlopen. Het CDA is benieuwd hoe andere partijen terugkijken op genoemde vergadering van 20 februari 2020.

Het CDA is achteraf te passief geweest en wachtte te lang tot het college met informatie naar buiten kwam. Ook hadden de processtappen uit het handboek gemeentelijke herindeling van BZK beter bestudeerd kunnen worden. Een fusieproces vraagt - normaal gesproken - vier jaar en geen twee jaar, zoals het college voorstelde. Het CDA is benieuwd naar de reflectie van de overige fracties op dit punt.

In Wijchen ontbreekt het aan tegenmacht in de raad. De raadsleden zijn er om het college te controleren en niet om het college voorafgaand aan besluitvorming in de raad

een bepaald comfort te geven dat een meerderheid wel akkoord gaat. Dit wordt duidelijk uit het rapport. De raad moet met deze constatering aan de slag.

Kernachtig Wijchen voerde bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 campagne om vooral niet op Haagse partijen te stemmen. Uit het evaluatierapport blijkt dat over het voortraject achter de schermen, met de 'boshutgesprekken' in 2019, door het college geen openheid is geboden over de naamgeving van de nieuwe gemeente, grote druk op de gemeente Druten is gezet en op initiatief van Kernachtig Wijchen is de fusie per e-mail stopgezet, zonder de burgemeester van Wijchen hierin te betrekken. De Haagse achterkamertjes verbleken bij deze manier van werken. De inwoners van Wijchen moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gemeente transparant is. Het creëren van draagvlak vergt een zorgvuldig proces en kan jaren in beslag nemen.

Het fusieproces met Druten is faliekant mislukt met grote imagoschade voor Wijchen in de regio tot gevolg. Dit mogen de raad, de ambtelijke projectleiding, externe adviseurs en het college zich aanrekenen.

De heer Van Bronkhorst geeft aan, dat Kernachtig Wijchen kennis heeft genomen van voorliggend rapport. Het amendement is voortvarend opgepakt en volgens de afspraken ruim voor de zomer gepresenteerd. Het belangrijkste aandachtspunt is, dat de raad alerter moet worden en ontbrekend initiatief zélf moet oppakken.

Tijd en snelheid hebben een belangrijke rol in het fusieproces gespeeld. Kernachtig Wijchen heeft de tijd genomen om tot een standpunt te komen. De fractie heeft inwoners uitgenodigd voor een digitale keukentafel, omdat corona een belemmering was in het fysieke contact. Kernachtig Wijchen heeft inwoners benaderd, maar inwoners hebben ook Kernachtig Wijchen benaderd naar aanleiding van oproepen in diverse media. Met de Wijchense input heeft de fractie een belangrijk deel van de informatie opgehaald.

Bij het aangaan van een langdurige relatie ligt het voor de hand om ook met de toekomstige partner het gesprek aan te gaan. Kernachtig Wijchen heeft met de toekomstige partner te verkenning gesproken om tot een goed besluit te komen. Ook intern is gesproken over de gemeentenaam Wijchen. Kernachtig Wijchen was het eens met een groot aantal Wijchenaren dat de naam 'Wijchen' een belangrijke voorwaarde zou kunnen zijn voor verdere samenwerking. Dat daar in Druten anders over werd gedacht, was niet verrassend. Met al deze informatie is Kernachtig Wijchen tot het standpunt gekomen dat een bestuurlijke samenwerking met Druten een goede keuze zou zijn. Op langere termijn zou zelfs gesproken kunnen worden over één gemeente in het Land van Maas en Waal. Ook over het standpunt 'geen draagvlak = geen fusie' is Kernachtig Wijchen altijd klip-en-klaar duidelijk geweest. Kernachtig Wijchen voelde een belangrijke en verantwoordelijke rol. Wanneer het ooit tot besluitvorming zou zijn gekomen, zou Kernachtig Wijchen het verschil maken. Een groot deel van de raad was voorstander van een bestuurlijke fusie; één partij was faliekant tegen. Uiteindelijk heeft de hele raad besloten tot een draagvlakonderzoek onder alle kiesgerechtigde inwoners en ondernemers.

Begin november jl. volgde de overduidelijke uitslag: zowel in Wijchen, als in Druten bestaat geen draagvlak voor een bestuurlijke fusie. Er was voor Kernachtig Wijchen geen enkele aanleiding om nog een smal pad op te gaan. Dit zou een miskenning zijn geweest van de onderzoeksuitslag en een uiting van negeren van de inwoners. De fractie heeft daarom tegen het principebesluit gestemd.

Het rapport benoemt twee besluiten die haaks op elkaar staan. Over de uitkomst van het collegeoverleg tussen Wijchen en Druten op de bewuste zaterdagochtend, stond in de ene alinea dat beide colleges besloten voor een optie van het smalle pad, terwijl in de volgende alinea staat dat de wethouders van Wijchen nog de gelegenheid hadden om met hun achterbannen te overleggen. De fractie vraagt welk besluit het juiste is.

Kernachtig Wijchen is van mening dat de raad aan de slag moet met de aanbevelingen uit het rapport. De raad moet een meer proactieve rol aannemen en vaker het initiatief

durven nemen. De fractie zal instemmen met het voorliggende voorstel.

De vergadering wordt kort geschorst ter voorbereiding op de beantwoording door het college. De vergadering wordt hervat.

Reactie college

Wethouder Gerrits geeft aan, dat het college uitgebreid kennis heeft genomen van voorliggend gedegen rapport met een grondig feitenrelaas. De geplaatste kanttekeningen bij een aantal feiten zijn ook het college opgevallen. Het college heeft kennisgenomen van de conclusies en omarmt de aanbevelingen. Daarmee is het doel bereikt: een grondige evaluatie met elementen om van te leren. Het is een mooie opmaat naar het Strategisch Kompas. Onderdeel van het Strategisch Kompas is ook nadenken over de regionale rol van Wijchen. Hierbij past bescheidenheid en zelfbewustheid met een open vizier en een transparante agenda.

Spreker geeft desgevraagd aan, dat het college van Wijchen heeft laten weten eerst met de eigen achterbannen te willen overleggen. Dit hebben zij in het aansluitende weekend gedaan, begin november jl. Uiteindelijk heeft de besluitvorming de dinsdag hierna in het college plaatsgevonden. Het collegebesluit bestond uit een advies aan de raad om niet verder te gaan met het fusietraject.

Tweede termijn

De heer Van Bronkhorst geeft aan, dat de 'boshutgesprekken' zijn gestart in het najaar van 2019. Spreker benadrukt, dat tijdens deze gesprekken geen besluiten zijn genomen.

De heer Derksen vraagt of hier ook wethouders van Druten bij aanwezig waren.

De heer Van Bronkhorst heeft namen genoemd van personen die onder zijn verantwoordelijkheid aanwezig waren. Er was sprake van een wisselende samenstelling en gaandeweg werd de groep deelnemers groter. Spreker voelt er niet voor om namen te noemen van aanwezige collegeleden uit Druten. Op 7 maart 2020 is de fractie van Kernachtig Wijchen met twee Drutense partijen in het dorpshuis in Bergharen bijeengeweest met de intentie om elkaar te leren kennen en te spreken over de steen die de PvdA in het water had gegooid.

De heer Derksen wijst erop, dat de 'boshutgesprekken' eerder plaatsvonden dan het moment waarop de PvdA de steen in het water gooide.

De heer Van Bronkhorst zegt dat Kernachtig Wijchen in 2014 voor de eerste keer in gesprek is gegaan met de lokale partijen in Druten, die toen al aangaven graag een bestuurlijke samenwerking te willen aangaan met Wijchen. Aan de gesprekken die volgden, werd steeds meer inhoud gegeven. Spreker neemt afstand van de onwaarheden in het artikel van de heer Herms in De Wegwijs.

De heer Van 't Schip vraagt zich af waarom Kernachtig Wijchen de raad niet heeft betrokken bij deze gesprekken.

De heer Van Bronkhorst zegt dat de raad is betrokken op het moment dat de partij een standpunt heeft ingenomen. In januari 2020 kwam het traject in een stroomversnelling. In het verkiezingsprogramma was verwoord dat Kernachtig Wijchen op zoek is naar een verregaande regionale samenwerking, maar een fusie met de gemeente Druten stond daarin niet expliciet vermeld. Spreker nam namens Kernachtig Wijchen deel aan de gesprekken, maar niet alle fractieleden hadden dezelfde mening. De fractie heeft tijd nodig gehad om als partij een standpunt in te nemen. Er is met de achterban en met leden gesproken. Op basis daarvan heeft Kernachtig Wijchen begin juli aangekondigd, dat de samenwerking met de gemeente Druten – aldus de fractie - een goede zet voorwaarts betekent voor de gemeente Wijchen. Daarbij heeft de fractie wel aangegeven eerst een draagvlakonderzoek te willen uitvoeren onder de inwoners van de gemeente Wijchen en wanneer er geen sprake blijkt van draagvlak, zou Kernachtig Wijchen niet akkoord gaan met deze fusie.

De heer Van Galen vindt het jammer dat de heer Van Bronkhorst niets wil delen over de gesprekspartners in de 'boshutgesprekken'. D66 kwalificeert dit als "een exclusief feestje voor Kernachtig Wijchen, totdat Kernachtig Wijchen er zelf helemaal uit was". D66 vraagt op welk moment Kernachtig Wijchen – aldus de heer Van Bronkhorst - actief het debat had moeten zoeken met andere partijen. Voorts vraagt spreker of Kernachtig Wijchen - achteraf gezien - wellicht een andere keuze beter had geacht.

De heer Van Bronkhorst erkent dat het tijdspad anders had gekund. Corona was een belemmering in het contact met inwoners. Spreker geeft aan, dat Kernachtig Wijchen vrij snel in coalitieverband in gesprek is gegaan. Het is feitelijk onjuist dat Kernachtig Wijchen de stekker uit het fusieproces heeft getrokken.

De heer Van Galen merkt op, dat de samenwerking met Druten meerdere keren is aangekaart in in een openbaar raadsdebat en zelfs bij de behandeling van de Perspectievennota. Spreker stelt vast dat de fractie van Kernachtig Wijchen sedert 2014 gesprekken voerde over dit onderwerp en vraagt zich af hoe de fractie aankijkt tegen het feit dat de fractie geen verantwoordelijkheid heeft genomen om het gesprek in de raad op te starten.

De heer Van Bronkhorst ziet dit anders. De gesprekken betroffen allerlei verschillende thema's. Na het ontstaan van de Werkorganisatie Wijchen Druten werd vanaf 2014 gesproken over een mogelijke bestuurlijke samenwerking Wijchen - Druten. De bestuurlijke fusie zou zijn gekoppeld aan de evaluatie van de WDW.

De heer De Kievit wijst erop, dat de heer Van Bronkhorst spreker een half uur nadat het onderzoeksrapport door de raad werd ontvangen, heeft opgebeld met de mededeling dat Kernachtig Wijchen het fusietraject wil stopzetten. Hij is ervan overtuigd dat die beslissing al eerder is genomen door Kernachtig Wijchen.

De heer Van Bronkhorst heeft deze beslissing in coalitieverband is gemaakt nadat het college de achterbannen heeft geraadpleegd.

De heer Derksen stelt vast dat Kernachtig Wijchen in het desbetreffende weekend op zaterdagochtend werd geïnformeerd, terwijl was afgesproken dat de raad op de dinsdag daarop alle stukken zou ontvangen. Spreker vraagt hoe Kernachtig Wijchen tegen deze volgordelijkheid aankijkt.

De heer Van Bronkhorst stelt dat hij in het desbetreffende weekend geen stukken heeft ontvangen. Kernachtig Wijchen heeft wel kennis kunnen nemen van de cijfers van het draagvlakonderzoek. Voor Kernachtig Wijchen gold steeds het principe: geen draagvlak = geen fusie.

De heer Derksen vraagt wat de heer Van Bronkhorst vindt van macht en tegenmacht. Kernachtig Wijchen heeft het college in het desbetreffende weekend een bepaald comfort gegeven voordat alle raadsleden de stukken hebben ontvangen.

De heer Van Bronkhorst vindt dat dit niets met macht en tegenmacht heeft te maken. Het college kwam terug uit Druten met de boodschap dat er geen draagvlak bestaat in Wijchen. Op dat moment was de fusie voor Kernachtig Wijchen geen optie meer.

De heer Derksen merkt op, dat wethouders Loermans en Gerrits daarbij aanwezig waren.

De heer Van Bronkhorst zegt nogmaals dat het besluit in coalitieverband is genomen.

De heer Van Galen vraagt hoe Kernachtig Wijchen de beleving verklaart van het college van Druten en de reactie van de PvdA-fractievoorzitter, op 1 december, op de vraag of de andere wethouders waren geraadpleegd.

De heer Van Bronkhorst zegt dat hij alleen kan spreken over de beleving vanuit Kernachtig Wijchen.

De heer Van Galen geeft aan, dat er op een bepaald moment een go/no-go-moment is geweest. Achteraf bezien, is de reflectie van D66 dat dit anders had moeten gebeuren. Wat D66 betreft, had de draagvlakmeting moeten plaatsvinden op een fusieontwerp.

De fractie vraagt hoe Kernachtig Wijchen hier tegenaan kijkt.

De heer Van Bronkhorst vindt dat de juiste route is gevolgd: eerst een draagvlakonderzoek en dan een principebesluit. Onder de inwoners leefde het idee dat alles al was besloten.

De heer Van 't Schip vraagt wat volgens Kernachtig Wijchen beter had gekund.

De heer Van Bronkhorst denkt dat het wellicht beter was geweest om te wachten tot de coronacrisis voorbij was. Spreker vindt dat deze situatie wordt onderbelicht als zijnde een belemmering van het proces.

De heer Derksen vraagt wat Kernachtig Wijchen ervan vindt, dat de fusie per e-mail is stopgezet.

De heer Van Bronkhorst weet niet of dit per e-mail is gebeurd, maar zou dat ongelukkig vinden.

De heer Derksen vraagt wat de heer Van Bronkhorst ervan vindt dat de burgemeester niet betrokken is geweest bij de overleggen in het weekend waarin werd besloten te stoppen met de fusie.

De heer Van Bronkhorst zegt dat de bevindingen van de rapportage globaal zijn gedeeld met de coalitiepartijen. Met die boodschap is Kernachtig Wijchen het gesprek aangegaan met de achterban. De burgemeester is nooit aanwezig tijdens coalitiegesprekken.

De heer Derksen vraagt waarom Kernachtig Wijchen nooit in een raadsvergadering naar voren heeft gebracht dat de nieuwe gemeentenaam 'Wijchen' voor Kernachtig Wijchen als een absolute fusievoorwaarde gold.

De heer Van Bronkhorst erkent dat de naam een belangrijke voorwaarde had kunnen zijn, maar niet dat het een absolute voorwaarde was om door te kunnen gaan met de fusie. In Wijchen gingen geluiden op dat het Wijchen zou moeten blijven, maar daar werd in Druten anders over gedacht.

De heer Derksen had gehoopt dat de raad meer zou reflecteren op het doorlopen proces. Hij is van mening dat er selectief wordt gereflecteerd.

De heer Gatzen vraagt wanneer het CDA de strategie heeft gewijzigd van tegen de plannen zijn naar continu aangeven dat het proces te snel gaat.

De heer Derksen zegt dat het CDA vanaf het begin tot de zomer steeds de blijkbare haast heeft aangekaart.

Mevrouw Peters-Vroom noemt het optreden van het CDA in de commissie- en raadsvergaderingen van september 2020 een CDA-show met amendementen. In de periode vóór de enquête gaf het CDA aan, vòòr de fusie te zijn. Daarnaast pleitte het CDA voor een aantal punten in de enquête. Cruciaal voor de VVD, is dat het CDA ervoor verantwoordelijk is dat de vraag over de regiogemeente in de enquête werd gesteld.

De heer Derksen zegt dat het CDA drie voorstellen heeft ingediend waardoor iedere Wijchenaar een stem heeft gekregen.

Mevrouw Peters-Vroom vraagt of het CDA op dat moment volledig achter de fusie stond.

De heer Derksen zegt dat het CDA met de drie raadsvoorstellen achter een draagvlakonderzoek kon staan. Het CDA zag de stip op de horizon van 'n één-dorpengemeente in het Land van Maas en Waal. In de periode daarvoor had het CDA assertiever kunnen zijn door zelf een debat aan te vragen en de theorie over een herindeling te bestuderen. Pas tijdens de vergadering in Eromes kwam spreker achter het strakke tijdspad en vroeg hiernaar bij de onderzoeker van Berenschot, welke aangaf dat het tijdspad inderdaad erg ambitieus was.

De heer Van Bronkhorst kan zich de uitnodiging van het CDA aan Kernachtig Wijchen

herinneren voor een bijeenkomst op de Boskant in Lunen, om met een deel van de CDA-fractie te praten over de moties en amendementen die eerder, in september, waren ingediend. Spreker vraagt hoe de heer Derksen achteraf tegen deze uitnodiging aankijkt.

De heer Derksen geeft aan, dat deze gesprekken eind augustus hebben plaatsgevonden – acht maanden na het artikel van de PvdA in De Wegwijs en zes weken nadat Kernachtig Wijchen aangaf dat ze met het fusieproces wilden doorgaan. Het was heel duidelijk een gelopen race. Er zou een draagvlakonderzoek plaatsvinden. Op dat moment wilde het CDA kijken hoe het draagvlakonderzoek verbeterd kon worden. Tijdens de gesprekken in Lunen is gesproken over de drie moties. Vrijwel direct daarna heeft het CDA ook de andere partijen hierbij betrokken.

De heer De Kievit constateert veel zelfreflectie bij een aantal partijen. Spreker is van mening, dat het CDA aan het Calimerocomplex leidt en vraagt zich af wat de waarde is van het debat dat de heer Derksen voert. Het staat het CDA vrij om moties of amendementen in te dienen voorafgaande aan de raadsvergadering.

Mevrouw Peters-Vroom acht de 'boshutgesprekken' een interne aangelegenheid voor Kernachtig Wijchen. Als er in Druten een VVD'er was, had spreker hier ook graag mee aan tafel gezeten.

De VVD was op de hoogte van de reguliere fusielijn en het feit dat er een snel proces werd doorlopen. Achteraf gezien, had hier meer tijd voor genomen moeten worden.

De heer De Kievit vraagt waarom de VVD niet heeft aangedrongen op een principebesluit.

Mevrouw Peters-Vroom licht toe, dat de VVD van mening is dat een principebesluit niet zomaar genomen moet worden. De VVD wilde alléén een principebesluit nemen op basis van geconstateerd draagvlak.

De VVD staat achter het optreden tijdens de raadsvergadering van 20 februari 2020, waar een motie vreemd aan de orde werd ingediend. Op dat moment werd de discussie over een fusie via de pers gevoerd. Wat de VVD betreft, was het tijd voor objectieve informatie vanuit het gemeentekantoor naar de raad. De VVD heeft daarom voor dat voorstel gestemd.

De heer Derksen vraagt hoe de VVD aankijkt tegen het feit dat het debat werd beknot en dat er geen antwoorden op vragen werden gegeven.

Mevrouw Peters-Vroom zegt dat de VVD op dat moment nog geen pasklaar standpunt had op het dossier. De VVD had tijd nodig om informatie in te winnen. In de tussentijd heeft de VVD echter niet stilgezeten en heeft bijvoorbeeld de website van BZK geraadpleegd.

De heer Van Galen geeft aan, dat D66 op bepaalde punten spijt heeft. Dit ziet met name op het proces zoals dat hoort plaats te vinden bij een fusie. Dat betekent dat veel eerder van de raad een principebesluit wordt gevraagd en dat de draagvlakmeting veel later had moeten plaatsvinden, namelijk op het moment dat het ontwerp gereed was.

Spreker stelt dat zowel Kernachtig Wijchen, als het college geen zelfreflectie tonen. Spreker ervaart dit ontbreken van zelfreflectie als betreurenswaardig.

De heer Gatzen vraagt waarom D66 nooit met een voorstel is gekomen.

De heer Van Galen zegt dat D66 op het moment van de ambtelijke fusie duidelijk heeft aangegeven, dat een discussie gestart moest worden over de mogelijke gevolgen. Dit heeft de fractie een aantal keer te berde gebracht, onder meer medio 2019.

De heer Van Bronkhorst vraagt wat Kernachtig Wijchen - volgens D66 - anders had moeten doen.

De heer Van Galen stelt dat in het proces er een aantal momenten is geweest waarop

Kernachtig Wijchen in de unieke positie zat om andere partijen te betrekken. Dit heeft de fractie echter nagelaten. Het strekt zich bijvoorbeeld uit in het feit dat de fractie in het voorjaar van 2019 wilde wachten en pas laat een standpunt heeft ingenomen tot de manier waarop Kernachtig Wijchen zich heeft opgesteld in het weekend van 7 tot 10 november.

De heer Van Bronkhorst verwijst naar de uitgebreide toelichting waarom Kernachtig Wijchen pas later een standpunt heeft geformuleerd.

De heer Van Galen heeft er begrip voor dat er is gesproken met de achterban. Spreker heeft er echter geen begrip voor dat Kernachtig Wijchen in z'n eentje heeft besloten.

De heer Van 't Schip is van mening dat er sprake is van een ontkenningsfase. Pas in een acceptatiefase kan men het rouwproces laten varen en kijken naar de toekomst.

Mevrouw Peters-Vroom informeert naar de reflectie van Wijchen Lokaal op de speldjesactie.

De heer Van 't Schip zegt dat wanneer men wordt buitengesloten, er op een gegeven moment een tegenreactie ontstaat. Deze tegenreactie was de speldjesactie. Wijchen Lokaal kreeg veel signalen binnen van inwoners die tegen de fusie waren. De fractie heeft deze signalen gecommuniceerd, maar daar werd niets mee gedaan.

De heer Gatzen onderschrijft de reflectie van D66.

In februari is de motie vreemd aan de orde van de dag behandeld. In die fase heeft spreker met het idee gespeeld om een initiatiefvoorstel in te dienen, maar heeft dat uiteindelijk niet gedaan omdat de PvdA alle partijen de ruimte wilde geven. Terugkijkend had spreker in januari met een initiatiefvoorstel moeten komen, zodat de raad werd gedwongen tot een debat.

Spreker merkt op, dat de CDA-wethouders lang geleden altijd aanwezig waren bij de coalitiegesprekken. Evenals de oppositie met elkaar van gedachten kan wisselen, kan de coalitie onderling praten.

De heer Van 't Schip vraagt wat de PvdA ervan vindt, dat oppositiepartijen niet betrokken zijn bij de gesprekken op zo'n belangrijk dossier.

De heer Gatzen geeft aan, dat er onwaarheden in het onderzoeksrapport staan, waardoor onduidelijkheid blijft bestaan over wie wanneer aanwezig was. De PvdA had een steen in het water gegooid om een reactie uit te lokken, maar had daarvan zowel de oppositie, als de coalitie niet op de hoogte gesteld. De heer Van Bronkhorst kan niet worden verweten dat hij met zijn collega's nadenkt over de toekomst van de gemeente.

De heer Derksen vraagt hoe de PvdA terugkijkt op de rol van de heer Gatzen en de rol van het college in de gesprekken die (in het weekend) in november 2020 plaatsvonden.

De heer Gatzen kijkt nu met minder emotie terug op de gesprekken dan destijds. Spreker heeft in dat weekend niet de kans gehad om met de eigen fractie te overleggen en betreurt dit.

De PvdA zou bij de Perspectievennota graag van gedachten wisselen over het opstellen van journalistieke normen en waarden voor De Wegwijs. Spreker vindt het journalistiek fout om naast een inhoudelijk stuk een advertentie te plaatsen met onwaarheden.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als bespreekstuk voor de raadsvergadering te agenderen. Er is een amendement aangekondigd door Wijchen Lokaal.

7. 61195 Beslisnota voor de raad over Strategisch Kompas, beslisnota

De voorzitter leidt het onderwerp kort in. In het Strategisch Kompas worden de uitkomsten van het draagvlakonderzoek verwerkt. In het draagvlakonderzoek hebben inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aangegeven wat ze van de gemeente verwachten.

Eerste termijn

De heer Lukkezen stelt dat het Strategisch Kompas geen blauwdruk is van een bestemming. Het Kompas beschrijft hoe de gemeente en haar inwoners de toekomst van Wijchen voor zich zien. Het werk is echter niet af nadat dit project is afgerond. Gaandeweg zal de koers worden bijgesteld naar nieuwe inzichten. Op grote lijnen is D66 hierover positief.

Het hebben van een gemeentelijk strategisch kompas betekent niet dat het kompas van de individuele politieke partijen automatisch dezelfde kant op wijst. Bij iedere stap zal aan betrokkenen moeten worden aangeven wat ieders rol is. Dit niet alleen om de eigen rol in het proces te borgen, maar ook om teleurstellingen achteraf te voorkomen. D66 hoopt op een breed gedragen visie, zodat besluiten in een bredere context en minder ad hoc worden genomen. In dat geval kan een strategisch kompas voor iedereen waardevol zijn.

Mevrouw Janssen zegt dat Kernachtig Wijchen de beslisnota met veel belangstelling heeft gelezen. Voor de fractie is het een belangrijk document, omdat hiermee duidelijk wordt verwoord waar de gemeente voor staat en waar de komende jaren op wordt gekoerst. Kernachtig Wijchen hecht veel waarde aan een gedegen plan van aanpak en een goede uitvoering daarvan. Voor de fractie is het erg belangrijk, dat iedereen kan meedoen. Daarvoor is tijd nodig, en deze tijd wordt ook genomen. De fractie is positief gestemd over de beslisnota.

De fractie vraagt in welke fase de concretisering van een aantal uitgangspunten staat gepland.

De heer Roosenboom zegt dat de beslisnota en de bijlage een goed beeld geven van wat van het Strategisch Kompas verwacht mag worden. In de fractie is hier weinig discussie over. Des te meer wordt echter gesproken over bruikbare tussenproducten voorafgaand aan de verkiezingen.

Het Strategisch Kompas heeft concurrentie van meerdere vernieuwende voorstellen in de Perspectievennota. De PvdA vraagt hoe andere partijen aankijken tegen de dekking van het Strategisch Kompas. De PvdA sluit zich aan bij de vraag van Kernachtig Wijchen.

De heer Boumans zegt dat het proces om te komen tot een strategisch kompas zorgvuldig moet plaatsvinden. Ook moet hier de tijd voor genomen worden en er moet rekening gehouden worden met de verkiezingen. De verschillende fase staan benoemd. Er wordt over het kompas gesproken in de raadsvergadering van september aanstaande, vervolgens in januari 2022 – kort na de verkiezingen – en in september 2022. De VVD wacht de discussies tijdens deze vergaderingen af en kijkt uit naar de inhoudelijke informatie, waarvan de VVD verwacht dat deze steeds gedetailleerder en samenhangender zal worden.

De heer Van Kuppeveld stelt dat het beëindigen van het fusietraject met Druten de aanleiding is geweest om de verwachtingen van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties van de gemeente Wijchen in beeld te brengen. De laatste strategische visie dateert van 2007. De begeleidingsgroep is aan het werk gegaan om een nieuwe versie te ontwikkelen en heeft een aantal uitgangspunten opgesteld, weergegeven in voorliggende beslisnota.

Wijchen Lokaal vraagt zich af wat de meest opvallende verschillen zijn met de bestaande strategische visie. Spreker heeft geen vergelijkingsmateriaal gezien en vindt het stuk derhalve incompleet. De inwoners van Wijchen zitten - volgens spreker - mo-

menteel - met het mislukte fusietraject met Druten in het achterhoofd - niet te wachten op een interactief proces om input te leveren op het toekomstbeeld van Wijchen.

Wijchen Lokaal zal voorliggende nota niet steunen.

Mevrouw Joosse-De Visser meldt dat het CDA positief tegenover de beslisnota staat. Het plan van aanpak is wat het CDA betreft helder.

Er wordt gezegd dat in januari 2022 een tussentijdse notitie wordt opgeleverd als uitkomst van de interactieve sessies. Januari is slechts twee maanden voor de verkiezingen. Het CDA vindt dit geen goed moment voor een tussentijdse notitie. Wat het CDA betreft, komt de tussentijdse notitie in december, omdat het anders het verkiezingsproces te zeer in de wielen gaat rijden. Het CDA hoort graag hoe andere partijen naar deze planning kijken.

De voorzitter concludeert dat er geen vragen zijn gesteld aan het college en opent de tweede termijn.

Tweede termijn

Mevrouw Joosse-De Visser vraagt waar de inwoners - volgens Wijchen Lokaal - wèl behoefte aan hebben.

De heer Van Kuppeveld meent dat inwoners van Wijchen op dit moment behoefte hebben aan rust.

Mevrouw Janssen vraagt wanneer Wijchen Lokaal de Wijchense bewoner om input wil vragen.

De heer Van Kuppeveld vindt dat bewoners op dit moment voldoende mogelijkheden hebben om aan informatie te komen. De bestaande strategische visie is nog steeds bruikbaar.

Mevrouw Janssen wijst erop, dat deze dateert van 2007.

De heer Van Kuppeveld meent dat bewoners geen behoefte hebben aan een nieuwe visie.

Mevrouw Joosse-De Visser geeft aan, dat het spreken over een fusie juist het moment kan zijn om een goede strategische visie te ontwikkelen, waarbij ook de regionale rol van Wijchen in beeld wordt gebracht.

De heer Van Kuppeveld is van mening dat daarvoor eerst rust moet ontstaan, zonder allerlei interactieve bijeenkomsten die - volgens spreker - geen voet aan de grond krijgen. Spreker pleit ervoor in ieder geval te wachten tot na de gemeenteraadsverkiezingen.

De heer Boumans denkt dat het voorstel van het CDA een uitdaging zal zijn. Meestal vindt de raadsvergadering medio december plaats. Dat betekent dat de stukken begin of medio november klaar moeten zijn. Er is dan wellicht weinig tijd om bewoners op een zorgvuldige manier te raadplegen. In de begeleidingscommissie is gesproken over de planning in verband met de verkiezingen die snel daarna plaatsvinden, maar toch is voor de huidige planning gekozen omdat op die manier de verzameling van informatie, welke is opgehaald uit alle sessies met bewoners en andere belanghebbenden, aan de partijen kan worden meegegeven. Er is een tweede sessie gepland na de verkiezingen omdat de verkiezingen zelf leiden tot veranderingen in de samenstelling van de raad, wat wellicht leidt tot verbeteringen of aanscherpingen van het stuk.

Nu het fusietraject achter de rug is, vindt D66 het goed om te kijken naar wat Wijchen in 2030 wil zijn en hoe de gemeente zich wil verhouden tot de omliggende gemeenten. D66 vindt het belangrijk om de visie uit 2007 – inclusief allerlei thema's, zoals woningbouw, economie en energie - te actualiseren.

De heer Roosenboom geeft aan, dat het met name voorafgaande aan de verkiezingen belangrijk is om te weten wat de strategische keuzes zijn van de gemeente, omdat dit van invloed is op hoe verkiezingsprogramma's kunnen worden ingezet. De PvdA kan

het voorstel van het CDA dan ook ondersteunen.

De heer Boumans vraagt wanneer de PvdA het verkiezingsprogramma vaststelt.

De heer Roosenboom weet dit niet precies. Het is voor het verkiezingsprogramma van belang te weten hoe de Wijchense inwoner de toekomst van Wijchen voor zich ziet.

Mevrouw Janssen merkt op, dat de gemeente de aanbeveling heeft gekregen om meer tijd te nemen. Spreker vraagt waarom er volgens de PvdA haast is geboden om in september aanstaande de eerste conceptnotitie te behandelen.

De heer Roosenboom verwacht in september een behoorlijk document te ontvangen waarin de partijen het toekomstbeeld van de gemeente kunnen zien, zodat partijen dit kunnen betrekken in hun verkiezingsprogramma.

De PvdA vraagt nogmaals hoe andere partijen kijken naar de dekking van het project.

Mevrouw Janssen doet nu nog geen uitspraak over de financiën omdat dit aan de orde komt bij de Perspectievennota. Spreker verwacht niet dat tussen de periode september en begin november veel kwalitatieve informatie toegevoegd kan worden.

Mevrouw Joosse-De Visser vraagt wat Kernachtig Wijchen van het idee vindt om in januari te koersen op een tussentijdse notitie.

Mevrouw Janssen neemt aan dat de huidige planning met een bepaalde reden is opgesteld. Spreker verwacht dat Kernachtig Wijchen met het basisdocument goed uit de voeten kan. Mocht de organisatie aangeven dat het technisch haalbaar is om kwalitatief goede aanvullingen te geven tussen september en begin november, dan is Kernachtig Wijchen daar niet op tegen.

De heer Loeffen merkt op, dat het gaat om een tussentijdse notitie in januari. Dat betekent dat er na de verkiezingen een vervolg komt. Spreker verwacht daarom dat voorliggende notitie van beperkte waarde zal zijn voor de verkiezingen.

De heer Lukkezen zegt dat in september aanstaande een eerste basis wordt gelegd voor het Strategisch Kompas. Als de tussentijdse notitie eerder dan januari beschikbaar is, zou dat prettig zijn.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota eventueel als bespreekstuk voor de raadsvergadering te agenderen. Het CDA overweegt een amendement, dan wel een motie in te brengen bij raadsbehandeling.

8. 61994 Standpuntbepaling vuurwerkbeleid 2021-2022, meningsvormende nota

De voorzitter leidt de bespreking kort in. De nota is opgesteld om het debat te voeren over het vuurwerkbeleid voor de komende jaarwisselingen. Er worden drie scenario's voorgelegd: een algeheel vuurwerkverbod, geen vuurwerkverbod of het volgen van landelijk beleid wat dit betreft.

Eerste termijn

De heer Loeffen concludeert dat voor elk scenario voor- en nadelen zijn te benoemen. Groen Sociaal Wijchen vindt daarom het volgen van het landelijke beleid de beste optie. Zo kan de gemeente in 2021 en eventueel in de aankomende jaren ervaring opdoen met de eerder aangepaste landelijke regelgeving.

De heer Verbeeten geeft aan, dat Kernachtig Wijchen een voorkeur heeft voor het volgen van het landelijk beleid. Er is veel illegaal vuurwerk in omloop en dit zal er ook zijn als de gemeente Wijchen besluit tot een vuurwerkverbod. Eén gemeente zal het beperken van vuurwerkoverlast niet kunnen realiseren; dit vereist een aanpak op landelijk niveau.

De heer Merkus meldt de voorkeur van de PvdA voor het volgen van het landelijk beleid. Ten eerste, is tijdens de jaarwisseling in 2020 gebleken, dat de vuurwerkschade is

gestegen ondanks een vuurwerkverbod. Ook het aantal meldingen is gestegen. Dit kan ook komen omdat men van legaal vuurwerk overstapt op illegaal vuurwerk, wat vaak tot meer overlast zorgt. Door aanschaf van vuurwerk in Duitsland, zijn eigenlijk de lokale ondernemers die vuurwerk verkopen, de dupe van een vuurwerkverbod. Verder is de milieuschade nihil, wanneer alleen Wijchen een verbod instelt. De meerderheid steekt fatsoenlijk vuurwerk af, maar de excessen moeten worden aangepakt.

De PvdA is van mening dat het instellen van het verbod alléén redelijk effectief kan zijn wanneer dit op landelijk niveau wordt aangepakt, hoewel er zelfs dan twijfels bestaan over de effectiviteit.

De heer Haerkens acht vuurwerk een belangrijke jaarlijkse traditie waarnaar wordt uitgekeken. Het leidt echter ook tot vandalisme en lichamelijk letsel. In 2020 is al een landelijk gedeeltelijk vuurwerkverbod ingegaan voor knalvuurwerk en vuurpijlen. Door het algeheel vuurwerkverbod tijdens de jaarwisseling van 2020 is hiermee nog geen ervaring opgedaan. Voor de VVD is het van belang, dat het scenario waarvoor wordt gekozen reëel en uitvoerbaar is, waarbij het belangrijk is dat er voldoende draagvlak bestaat en het beleid te handhaven is. De VVD heeft een voorkeur voor het volgen van landelijk beleid.

De heer D.L.W. Herms is van mening dat een algeheel vuurwerkverbod tot veel weerstand vanuit de inwoners zal leiden Het tweede scenario kan - volgens Wijchen Lokaal - tot openbare ordeverstoring leiden. Volgens Wijchen Lokaal is het volgen van het landelijk beleid de juiste oplossing. De redenen hiervoor zijn door voorgaande partijen benoemd.

De heer Derksen geeft aan, dat het CDA een voorkeur heeft voor het volgen van het landelijke beleid. Hiermee is nog geen ervaring opgedaan. Ondanks een volledig vuurwerkverbod was er in 2020 vuurwerkschade. Het CDA acht het belangrijk dat vuurwerk op een verantwoorde manier afgestoken kan worden. Veel mensen beleven hier plezier aan. Het zou goed zijn als harder wordt opgetreden tegen de excessen.

Als de gemeente Wijchen zich aansluit bij het landelijk beleid, is er een mogelijkheid om te vergelijken met de ervaringen in Nijmegen en Heumen.

De heer Reichgelt zegt dat D66 reeds vanaf oktober meldingen ontving van vuurwerkoverlast. In de negentien jaar dat spreker op de Kraaijenberg woonde, veranderde de omgeving in de weken voorafgaande aan de jaarwisseling in een oorlogszone waarin het onmogelijk was om een hond uit te laten. De gevolgen van vuurwerkoverlast zijn groot. Huisdieren en veel mensen ervaren wekenlang stress en durven niet naar buiten. Naast veel lichamelijk letsel is sprake van enorme milieuvervuiling, zowel op het gebied van fijnstof, als het vuil dat op straat achterblijft na het afsteken van vuurwerk.

Spreker citeert oud-D66-fractievoorzitter mevrouw Dauphin: "Als gemeente kun je wachten tot het afsteken van vuurwerk door particulieren verboden wordt, maar je kunt ook nu al hierop anticiperen."

Inmiddels hebben de gemeenten Nijmegen en Heumen al een vuurwerkverbod afgekondigd. D66 maakt zich zorgen, dat de overlast in Wijchen juist daardoor groter wordt. D66 ziet daarom graag dat de gemeente Wijchen zich aansluit bij het verbod van Nijmegen en Heumen. Wel zou D66 een alternatief willen aanbieden. D66 roept al sinds jaar en dag op tot een professionele vuur- of lichtshow, waardoor de jaarwisseling voor zowel mens, als dier weer 'een feestje' kan worden.

De heer Derksen merkt op dat er geen vuur- of lichtshow is begroot en onduidelijk is wat dit aan kosten meebrengt.

De voorzitter geeft aan, dat dit in de financiële paragraaf van de beslisnota kan worden opgenomen. De voorzitter constateert een redelijke eensgezindheid bij de fracties.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de meningsvormende nota ter kennisgeving aan te nemen. Op basis van de meningsvormende nota en de inbreng tijdens de commissievergadering van 10 juni wordt een beslisnota opgesteld.

9. 61512 Toekomstvisie Werkplaats Wijchen, beslisnota

De voorzitter leidt de bespreking kort in. In de toekomstvisie staan actielijnen en ambities beschreven om van Wijchen-Oost een toekomstbestendig bedrijventerrein te maken.

Inspreekreactie – de heer Bergshoeff, voorzitter Bedrijvenvereniging Wijchen-Oost.

Inspreker merkt op, dat de visie tot stand is gekomen in samenwerking met het bestuur van industrieterrein Wijchen-Oost, de portefeuillehouder, betrokken ambtenaren, het parkmanagement en de ondernemers van Wijchen-Oost. Met de ondernemers is een sessie georganiseerd, waarin problemen en uitdagingen in kaart zijn gebracht. De fietsrondes brachten minder mooie dingen in beeld, maar ook mooie oplossingen en kansen. De ideeën die hieruit voortkwamen, zijn samengevoegd met de kennis en kunde van Maarten Kruisselbrink.

De situatie in Wijchen-Oost is niet uniek te noemen: in heel Nederland staan bedrijventerreinen en ondernemers voor de belangrijke keuze om al dan niet te investeren. In de visie wordt niet voor niets gesproken over een kantelpunt. Een aantal vragen moet beantwoord worden, zoals:

- Kan de ruimtelijke kwaliteit verbeterd worden?
- Gaat men aan de slag met duurzaamheid?
- Wordt de doorstroming verbeterd?
- Wat te doen met de parkeerproblemen en de handhaving daarop?
- Hoe wordt omgegaan met veiligheid, ondermijning en de inzet van de ODRN?
- Hoe kan Wijchen-Oost op een positieve manier in het nieuws komen?

Dit alles vraagt tijd, plannen, acties op de korte termijn en geld. Dit is het fundament waarop gebouwd wordt en het fundament moet goed zijn.

De vraag naar vakmensen is hoog, niet van tijdelijke aard en zal alleen maar toenemen. Nieuwe technische uitdagingen dienen zich aan. Bedrijven in Wijchen worden nu in hun groei belemmerd en kunnen hun huidige omvang ternauwernood vasthouden omdat de pensioenuitstroom van technici hoger is dan de instroom van jongeren die in techniek zijn geïnteresseerd. Dit probleem van de maakindustrie moet worden aangepakt en niet door mensen weg te kopen bij de concurrent, maar door als bedrijven samen te werken met het onderwijs en meer jongeren te interesseren in techniek. Het TechFab is hierin erg belangrijk: bedrijven die precies weten wat ze nodig hebben, samenbrengen met onderwijsinstellingen om samen jongeren geïnspireerd en hands-on op te leiden.

De bedrijvenvereniging Wijchen-Oost gaat samen met Maarten Kruisselbrink en ervaren Wijchens innovator Edwin van Poppel tien tot vijftien ondernemers van grote en kleine bedrijven interviewen.
Spreker roept op om de werkgelegenheid in Wijchen nu en in de toekomst veilig te stellen door goed naar elkaar te luisteren en samen te werken, zodat men elkaar versterkt en van elkaar kan leren.

Eerste termijn

De heer Verbeeten stelt dat de toekomst afhankelijk is van de verbinding tussen ondernemers. Kernachtig Wijchen vindt het heel belangrijk om gezamenlijk een bijdrage te leveren aan de orde en netheid op het industrieterrein. De gemeente speelt hierin ook een zekere rol, bijvoorbeeld in de toekomstige benadering van verloedering, zoals bijvoorbeeld op het Mawi-terrein.

De grotere spelers zijn belangrijk, maar dat geldt ook voor de kleine ondernemers. De fractie roept op om de verbinding te zoeken tussen de grote en kleine ondernemers, om op die manier een succes te maken van Wijchen-Oost. Kernachtig Wijchen is enthousiast over voorliggende toekomstvisie.

Mevrouw Peters-Duits stelt dat er een ambitieuze en krachtige toekomstvisie voorligt. Er wordt overleg gevoerd met onderwijsinstellingen om leren en werken te combineren. Daartoe wil men het TechFab gebruiken, wat de PvdA van harte toejuicht.

Ook zijn er duidelijke acties, er is een uitvoeringsagenda én is er budget beschikbaar om de toekomstvisie te laten slagen.

Ondermijning is een belangrijk issue waar aandacht voor moet zijn. Ook dit aandachtspunt is in de toekomstvisie opgenomen. De PvdA kan zich hierin vinden.

De heer Krale complimenteert de stellers van voorliggend stuk, de ondernemers, de bedrijvenvereniging en de inspreker, die de verbinding tussen de verschillende partijen benadrukt. Met deze toekomstvisie wordt Wijchen-Oost een krachtig en toekomstbestendig bedrijventerrein en wordt gerebrand tot Werkplaats Wijchen met een nadruk op de maakindustrie, een goede uitstraling en een regionale leerfunctie. De VVD vertaalt dit naar een innovatieve hub met een goed fundament die klaar is voor de toekomst. Dit heeft als bijkomend voordeel dat ook verloedering zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

De VVD staat achter voorliggende visie. De acties en de uitvoeringsagenda zijn nu nog redelijk abstract, maar er blijken meer dan 200 ondernemers te hebben deelgenomen aan de informatiebijeenkomst. Dit visiestuk is vooral voor hen van belang.

De VVD vraagt wanneer de acties en de uitvoeringsagenda meer concreet worden en kenbaar worden gemaakt aan alle ondernemers die hebben meegedacht. Inspreker geeft aan, dat er reeds een aantal interviews staat gepland. De fractie vraagt of dit de eerste stap is van de uitwerking.

Gegeven de inhoud van de visie, die samen met ondernemers tot stand is gekomen, verwacht de VVD dat de ondernemers uitkijken naar de uitwerking hiervan.

De heer Timmerman stelt dat de afgelopen twee jaar noeste arbeid is verricht om een toekomstbestendige visie op bedrijventerrein Wijchen-Oost en Bijsterhuizen te verwezenlijken. Het gebied genereert 5.000 arbeidsplaatsen, omvat 105 hectare grond, genereert 35 procent van de WOZ- inkomsten en € 1 miljard omzet. Tot nu toe is veel energie gestoken in de samenwerking tussen gemeente, Werkplaats Wijchen en de parkmanager, resulterend in een nieuwe manier van samenwerken. De knelpunten wat betreft ondermijning zijn bekend en hier wordt hard aan gewerkt. Innoveren, duurzaamheid, klimaatbestendigheid in een veilige omgeving zijn onder andere de beslispunten van voorliggende nota.

Het inrichten van een TechFab Wijchen, als centraal punt, acht Wijchen Lokaal een uitstekend plan. Er is geen rechtsvorm gekozen voor deze instantie, die ervoor zorg gaat dragen dat jeugdigen opgeleid kunnen worden voor de vacatures in de toekomstige Werkplaats Wijchen.

Wijchen Lokaal zal de nota ondersteunen en verzoekt de wethouder om samen met zijn team de mogelijkheden voor vestiging een congrescentrum met hotelfunctie te onderzoeken. Dit kan een plek zijn om elkaar te ontmoeten en binnen de gemeente kennis en innovaties met elkaar te delen, maar ook binnen en buiten de regio en mogelijk zelfs internationaal.

De heer Peters Sengers dankt de inspreker voor zijn bijdrage. Het CDA complimenteert ook de wethouder, de ambtenaren en bureau Ruimtemensen. Er ligt een breed gedragen visie, waar ook de bedrijvenvereniging ten volle aan heeft bijgedragen. De ambities en opgaven voor een toekomstbestendig bedrijventerrein krijgen de volle steun van het CDA. Dit geldt ook voor de keuze voor de actielijnen en de acties die daaruit voortvloeien. De visie om dit te bereiken, is helder geformuleerd en kan ook op steun rekenen van het CDA. Er spreekt energie uit en er inspiratie geput uit de initiatieven van Wijchense ondernemers, die nu reeds de revitalisering aanjagen.

De ambities worden hoog gelegd en hebben een langjarige uitvoeringsagenda. Dit is

ook nodig, maar daarbij is het is wel van belang dat partijen hun energie kunnen vasthouden op de lange termijn. Het helpt daarbij als op korte termijn zichtbare resultaten worden geboekt. De verrommeling komt óók omdat vanuit de gemeente niet eerder knopen zijn doorgehakt. Het bestemmingsplan voor het gebied is reeds in 2019 voor het jaar 2020 toegezegd, maar is nu weer vertraagd. Het CDA ziet graag snelle resultaten - niet alleen in de plannen, maar ook in de fysieke omgeving - en zou daarom nog liever in de huidige raadsperiode het bestemmingsplan vaststellen en investeringsbesluiten willen nemen, bijvoorbeeld voor veilige voet- en fietspaden in het gebied. De fractie vraagt hoe het college hiernaar kijkt en wellicht mogelijkheden ziet tot versnelling van de twee genoemde acties.

Het CDA vertrouwt erop dat de wethouder de ambities voor Werkplaats Wijchen inbrengt in regionale economische overleggen en de Groene Metropoolregio.

De heer Demmers zegt dat er een positieve vibe gaat over bedrijventerrein Wijchen-Oost. Vanaf 10 juni 2021 heet dit gebied Werkplaats Wijchen, een gebied waar werk, leren en ontmoeten hand in hand gaan. Er ligt een focus op vak, praktijk en bedrijfsopleidingen en wat D66 betreft, is er ook een grote rol voor het reguliere onderwijs weggelegd. Hierover leest de fractie nog te weinig in het opgestelde document. Het is onduidelijk hoe het praktijkonderwijs, ROC, de hogeschool en de universiteit hebben geparticipeerd in het plan.

De gemeente participeert fors in de revitalisatie. D66 hoopt dat ook de gevestigde en nieuwe bedrijven - nog meer dan nu - hieraan meewerken. D66 ziet naast het TechFab, ook een rol voor de bedrijven in relatie tot basis- en voortgezet onderwijs. Als de band met deze leerlingen groter wordt, leidt dit wellicht tot interesse van leerlingen in de maakindustrie.

D66 begrijpt de nadrukkelijke wens tot een eventuele wijziging van het bestemmingsplan, maar wanneer dit ter tafel komt, zal de fractie erop toezien, dat voor eenieder duidelijk is wat de wijzigingen gaan betekenen en wat de mogelijkheden zijn voor betrokkenen wanneer zij zich niet gehoord voelen.

De voorzitter zegt dat de technische vragen in tweede instantie door de ambtelijke organisatie beantwoord worden.

Reactie college

Wethouder Derks geeft aan, dat het college het niet verstandig acht om voortijdig fietspaden te verbreden. Wel wordt gekeken waar werk met werk gemaakt kan worden. Het college gaat aan de slag met concrete resultaten, maar niet per se in de zin van verkeerskundige maatregelen. Hetzelfde geldt voor fietspaden. Wat betreft een congrescentrum op Wijchen-Oost, kan een voorstel ingediend worden.

De heer Timmerman geeft aan, dat Wijchen Lokaal hiertoe een amendement zal opstellen

Tweede termijn

Mevrouw Peters-Duits vraagt waarom Wijchen Lokaal graag een congrescentrum met hotelfunctie zou zien in Wijchen-Oost, gezien de al bestaande plannen voor bijvoorbeeld een hotel bij Thermen Berendonck.

De heer Timmerman meent dat het een grote verrijking is voor het gebied, omdat dit een plek kan zijn om elkaar te ontmoeten en kennis en innovaties met elkaar te delen.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als bespreekstuk voor de raadsvergadering te agenderen. Er is een amendement aangekondigd door Wijchen Lokaal.

10. 58952 Inzameling luiers en incontinentiemateriaal, beslisnota

De voorzitter meldt dat de Dar-gemeenten vanaf de zomer van 2021 luiers en incontinentiemateriaal separaat bij de ARN gaan aanleveren. Na aanmelding bij de Dar krijgen inwoners toegang met hun afvalpas.

Eerste termijn

De heer Derksen vindt het goed dat de techniek het mogelijk maakt dat luiers apart kunnen worden verwerkt. De communicatie focust zich op de inzameling van luiers, maar er wordt ook besloten over het buiten zetten van de grijze kliko één keer per vier weken en over elf inzamellocaties voor luiers. Voorliggende beslisnota doet het CDA denken aan het moment dat in de raad werd besloten over de beslisnota over omgekeerd inzamelen, die zonder slag of stoot unaniem werd aangenomen. Het CDA stelt dat dit proces heeft geleerd, dat inwoners daarbij vooraf te weinig waren betrokken. De fractie wil dit nu anders aanpakken.

De participatieladder wordt via het scherm getoond met de uitleg 'Hoe lager op de ladder, hoe minder invloed van inwoners'. Inwoners worden bij voorliggende nota op de allerlaagste trede van de ladder gezet; zij worden uitsluitend geïnformeerd. Het CDA is van mening dat inwoners op een hogere trede op de participatieladder geplaatst moeten worden. Het CDA vraagt hoe andere partijen hiernaar kijken en overweegt een voorstel inzake in te dienen.

De heer Krale is het eens met het CDA dat er over méér besloten wordt dan enkel het inzamelen van luiers. Tegen de afzonderlijke inzameling van luiers heeft de VVD geen bezwaren, mits de communicatie over de containerplaatsing en de invoering hiervan deugdelijk plaatsvindt. Het terugdraaien van de invoering van het omgekeerd inzamelen heeft een belangrijke les geleerd.

Reeds in 2019 is al gesproken over het minder vaak ophalen van het restafval. De VVD meent dat het voor veel gezinnen lastig is om één keer per vier weken het restafval aan de straat te kunnen zetten. Dat de luiers nu apart kunnen worden ingezameld, maakt het niet direct anders.

De VVD meent dat het beter is om het besluit uit te stellen om het restafval minder vaak op te halen, totdat duidelijk is welk gevolg de aparte luierinzameling heeft en welke gevolgen dit heeft voor het aantal aanbiedingsmomenten van het restafval. Ook bij deze wijziging is de communicatie van belang. Voor veel gezinnen zal het een grote verandering zijn.

De heer Van Kuppeveld informeert naar de kosten, ad € 5.000,=, voor het inzamelen van luiers en incontinentiemateriaal. Sommige huishoudens zijn het gewend om hun container één keer per twee weken op straat te zetten. Dat betekent dat zij vanaf januari 2022 twee weken met een volle container blijven zitten. Er zijn wat Wijchen Lokaal betreft nog meer vraagtekens te plaatsen bij voorliggende nota, zeker wat betreft de kosten en opbrengsten. Op dit moment kan Wijchen Lokaal enkel instemmen met het apart inzamelen van luiers en incontinentiemateriaal.

De heer Roosenboom geeft aan, dat de Dar heeft geïnvesteerd in een revolutionair apparaat dat van een gebruikte luier een nieuwe luier kan maken. Het is belangrijk dat spullen hergebruikt kunnen worden in plaats van het zomaar verbranden, wat CO_2-uitstoot tot gevolg heeft.

De PvdA begrijpt uit voorliggende beslisnota dat samen met Munitax is gekeken naar het aantal aanbiedingsmomenten van de grijze container en er is geconcludeerd dat een vierwekelijks aanbieden verantwoord is. Luiers of incontinentiemateriaal kunnen immers voortaan apart worden aangeboden.

De PvdA staat achter voorliggende nota, met name omdat het goed is dat luiers en incontinentiemateriaal hergebruikt kunnen worden.

De reactie van het CDA met betrekking tot de participatieladder, is terecht.

De heer Demmers memoreert dat D66 reeds in 2013 aandacht vroeg voor het separaat inzamelen van luiers en incontinentiemateriaal. Ook in de jaren daarna heeft D66 dit

punt meerdere keren aangekaart. Dat het nu technisch mogelijk is, is goed nieuws voor het milieu en voor de portemonnee van de gebruiker van incontinentiemateriaal.

D66 hoort graag de mening van de wethouder over het voorstel van het CDA.

In 2019 heeft de raad besloten dat het vierwekelijks aanbieden van de grijze container alléén haalbaar is wanneer incontinentiemateriaal apart aangeboden kan worden. Dit laatste is nu mogelijk gemaakt en D66 is daarom geen voorstander van het voorstel van de VVD.

De heer Loeffen merkt op, dat de gemeenteraad reeds in een eerder stadium heeft ingestemd met het apart inzamelen van incontinentiemateriaal en het verlagen van de ophaalfrequentie voor restafval wanneer de aparte inzameling ingevoerd wordt. Groen Sociaal Wijchen vindt het verlagen van deze frequentie prima, omdat inwoners daardoor nog bewuster worden gemaakt van afvalscheiding.

Groen Sociaal Wijchen maakt zich zorgen over het aantal inzamelpunten. Veel ouderen die moeilijk ter been zijn, zullen voortaan een redelijke afstand moeten overbruggen. De fractie verwacht daarom, dat ouderen het incontinentiemateriaal niet zo snel zullen aanbieden via de aparte container. De fractie vraagt hoe de portefeuillehouder hier tegenaan kijkt. Groen Sociaal Wijchen zou graag zien, dat een jaar na invoering wordt geëvalueerd hoe de inzameling verloopt.

De heer Verharen bevestigt de reactie van Groen Sociaal Wijchen over het eerder genomen raadsbesluit. Er worden elf inzamellocaties aangewezen, met name rond winkelcentra en bij tehuizen. Kernachtig Wijchen stelt voor om ook een container te plaatsen bij winkelcentrum Achterlo, om zo een betere spreiding te realiseren. Daarnaast vindt Kernachtig Wijchen het een goed idee om de luierinzameling tussentijds te evalueren en het is wenselijk dat de wethouder de mogelijkheid krijgt om tussentijds bij te sturen. Spreker verwacht dat het percentage huishoudens dat incontinentiemateriaal gebruikt, hoger is dan de berekende dertig procent.

De fractie mist in de nota op welke wijze aandacht wordt besteed aan het borgen van voldoende draagvlak en de mogelijke bezwaren onder inwoners bij het verlagen van de ophaalfrequentie voor restafval. Wel is de fractie van mening, dat het omgekeerd inzamelen van een heel andere orde was en vindt de vergelijking die het CDA maakt daarom niet terecht.

De vergadering wordt kort geschorst ter voorbereiding op de beantwoording.
De vergadering wordt hervat.

Reactie college

Wethouder Loermans verwijst naar het raadsamendement in 2019 waarmee is besloten dat het vierwekelijks ophalen alléén kan als het mogelijk is om incontinentiemateriaal apart in te zamelen. Het college meent dat de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal van een heel andere orde is dan het omgekeerd inzamelen. Op dit moment staat bij een inzamelronde nog niet een derde van de kliko's buiten. Dit maakte, dat in 2019 al de vraag werd gesteld of het mogelijk was om naar een lagere inzamelfrequentie te gaan. Het is belangrijk dat inwoners kritischer zijn over afval scheiden.

De raad heeft de ambities reeds in 2019 uitgesproken. Het college vindt het daarom lastig om iets te zeggen over het voorstel van het CDA.

De inzamelcontainers zullen op centrale plaatsen, in de buurt van winkelcentra en tehuizen worden geplaatst, waar ook al andere containers staan. Het college verwacht daarom weinig weerstand tegen de containerlocaties. Bovendien gaat het om veel minder containers dan bij het omgekeerd inzamelen. Het is de vraag of het wegbrengen een drempel zal vormen. Het college hecht aan het bieden van een container aan elke kern, uitgezond in Leur. Dat leidt tot elf containers. Het is een mogelijkheid om een twaalfde container toe te voegen bij Achterlo. Het college stelt voor om na een jaar praktijk te evalueren, waarna eventueel besloten kan worden tot uitbreiding van het containers. Dit kan vervolgens in de financiële paragraaf bij de Perspectievennota 2022

worden opgenomen.

De heer Van Kuppeveld wijst op de nota van 2019. Hierin staat vermeld, dat het verlagen van de aanbiedingsfrequentie alléén gebeurt wanneer het verzamelen van incontinentiemateriaal is geregeld; op dit moment is dat nog niet het geval.

Wethouder Loermans geeft aan, dat incontinentiemateriaal per september 2021 verzameld kan worden. In januari 2022 wordt vervolgens overgegaan op het vierwekelijks aanbieden van de restafvalcontainer. Dit heeft de raad in 2019 als opdracht aan het college meegegeven.

Tweede termijn

De heer Verharen wijst op de intentie van het amendement in 2019, namelijk met name om ervoor te zorgen dat de inzameling wordt opgestart, waarmee gelijktijdig de frequentie van het aanbieden van het restafval teruggebracht kon worden.

De heer Derksen merkt op, dat in het amendement van 2019 niet is opgenomen dat dit zonder een vorm van participatie zou gebeuren.

De heer Verharen acht dit van een heel andere orde dan het omgekeerd inzamelen. Dat wil niet zeggen dat er geen rekening gehouden moet worden met eventuele weerstand met betrekking tot het vierwekelijks aanbieden van restafval.

De heer Derksen merkt op, dat het probleem is, dat mensen niet te ver willen lopen om hun afval kwijt te raken, ze willen geen afvalzak in hun auto vervoeren en willen luiers of ander incontinentiemateriaal liever niet naar derden tonen. Het CDA zou graag bij inwoners redenen en zorgen ophalen omtrent het apart scheiden.

De heer Verharen vindt een tussentijdse evaluatie een goed idee. Het is niet zo, dat inwoners verplicht zijn om incontinentiemateriaal apart aan te bieden. Spreker meent dat mogelijke bezwaren tegen het vierwekelijks aanbieden waarschijnlijk zo summier zijn, dat het terugbrengen van de frequentie niet moet worden uitgesteld.

De heer Krale meent dat de bezwaren niet per se summier zijn. Er zijn veel gezinnen voor wie één keer in de vier weken waarschijnlijk te weinig is. Bovendien is nu nog niet zeker of iedereen bereid is om het incontinentiemateriaal apart te deponeren.

De heer Verharen wijst op de verantwoordelijkheid voor het milieu en de VANG-doelstelling. Spreker is van mening dat omgekeerd inzamelen en voorliggende nota niet met elkaar vergeleken kunnen worden omdat deze zaken van een andere orde zijn.

De heer Loeffen meent dat participatie nu niet aan de orde is omdat de raad in 2019 een besluit heeft genomen. Er moet wel een evaluatie plaatsvinden.

De heer Derksen vraagt waarom Groen Sociaal Wijchen van mening is dat eventuele weerstand achteraf, bij een evaluatie, moet worden opgehaald, in plaats van aan de voorkant inwoners te vragen naar hun bezwaren en hen te laten meedenken en beslissen.

De heer Loeffen geeft aan, dat Groen Sociaal Wijchen geen probleem heeft met de frequentie. Bovendien is informeren een vorm van participatie. Als de raad meer participatie wenst, dient het besluit dat de raad in 2019 heeft genomen, teruggedraaid te worden.

De heer Demmers is het – namens D66 - eens met voorliggend voorstel en steunt de wethouder in diens beantwoording.

De heer Roosenboom suggereert het CDA een voorstel in te dienen voor de raadsvergadering en de discussie over participatie in deze vergadering te sluiten. De fractie hoopt op spoedige invoering.

De heer Van Kuppeveld is van mening dat meer informatie moet worden opgehaald bij inwoners en wenst een betere kosten- en batenanalyse. Op dit moment gaat Wijchen Lokaal niet akkoord met voorliggende nota.

De heer Krale hoort van meerdere partijen en de wethouder dat in 2019 is besloten om vanaf 1 januari 2022 de frequentie van het aanbieden van de restafvalcontainer te verlagen. Dat is onjuist, omdat de raad er in dat geval nu niet over zou hoeven te beslissen. Daarnaast geeft spreker aan, dat in het amendement geen directe koppeling zit tussen de invoer van de inzameling van incontinentiemateriaal en de inzameling van restafval één keer per vier weken. De VVD vindt de luierinzameling een goed idee. Tegelijkertijd is de VVD van mening, dat dit geëvalueerd moet worden alvorens de frequentie van de restafvalinzameling te verlagen. De VVD wil eerst zien wat het effect is van het apart inzamelen van incontinentiemateriaal in relatie tot het aanbieden van restafval. De VVD zal hieromtrent een voorstel inbrengen bij raadsbehandeling.

De heer Derksen is het eens met de VVD, wat betreft het besluit in 2019. Men moet een bepaalde afstand overbruggen naar een inzamellocatie en niemand wil zo'n container voor de deur hebben. Het incontinentiemateriaal kan bij het restafval worden gedeponeerd, maar dan kan het vier weken in de container liggen. Het CDA wil de zorgen die spelen niet achteraf evalueren, maar aan de voorkant meenemen. De fractie zal hieromtrent een voorstel aan de raad voorleggen.

De heer Demmers vraagt of de heer Derksen het met spreker eens is, dat de raad in 2019 kaders aan de wethouder heeft meegegeven.

De heer Derksen zegt dat het CDA het niet oneens is met genomen besluiten die, maar in een zorgvuldig proces moeten inwoners worden betrokken.

De heer Krale vraagt of het CDA meent dat deze participatie nog kan plaatsvinden vóór 1 september, dan wel per 1 januari aanstaande.

De heer Derksen stelt dat niet de deadlines leidend zijn, maar het betrekken van inwoners. Spreker ziet raakvlakken tussen de voorstellen van het CDA en de VVD.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als bespreekstuk voor de raadsvergadering te agenderen. Er is een amendement, dan wel een motie aangekondigd door de fracties van het CDA en de VVD.

11. 61735 Strategie elektrisch rijden gemeente Wijchen, beslisnota

De voorzitter licht toe, dat de strategie beschrijft hoe de gemeente Wijchen de komende jaren wil omgaan met de groeiende behoefte aan laadpunten.

Eerste termijn

De heer Krale acht de visie relevant is omdat elektrisch rijden de toekomst is, maar ook al gemeengoed lijkt te worden. De eerste vier laadpalen in Wijchen zijn door een VVD-initiatief geplaatst. De VVD staat in grote mate achter de visie en met name achter het doel om het aanvraagproces tot plaatsing naar negen weken te verkorten. De fractie staat ook achter de keuze voor de hoogste CROW-norm betreffende het aantal laadpalen bij nieuwbouw.

De VVD mist in de visie het zogenaamde stekkergeld, dat moet voorkomen dat volgeladen auto's bij laadpalen blijven staan. De VVD vraagt of dit in de uitvoeringsplannen aan de orde kan komen. Daarnaast heeft de VVD twijfel bij het aantal laadpalen dat geplaatst gaat worden. Tot 2025 komen er 125 laadpalen bij, wat een totaal van 170 palen zal opleveren. Aangezien alle nieuwe auto's vanaf 2030 elektrisch zullen zijn, lijkt het genoemde aantal laag. Voorkomen moet worden dat er te weinig beschikbare laadpunten zijn. In de nota staat dat snelladen buiten de scope van de visie valt. De VVD vraagt wanneer snelladen dan wél aan de orde komt en in welk document.

De heer Timmerman constateert dat wordt aangegeven, dat de kosten voor de laadpalen € 5.000,= per jaar bedragen. Hierin zijn de kosten voor ambtelijke begeleiding niet meegerekend. Bebording van een laadpaalplaatsing is geraamd op € 200,=. Dit is een gemeentelijke taak. Het collectieve verkeersbesluit ligt bij het college en het college informeert de inwoners over de mogelijke locaties, die overigens nu al grotendeels in

kaart zijn gebracht. Plaatsing van deze palen is voornamelijk bedoeld om de bezoekers van de gemeente een plek te kunnen bieden waar zij hun voertuig kunnen opladen. Inwoners van Wijchen dienen zelf een aanvraag in te dienen wanneer zij een laadpaal wensen. In het beleid kunnen prijsprikkels effectief zijn

Wijchen Lokaal legt enkele vragen voor:
- Wat zijn de extra kosten voor de ambtelijke capaciteit?
- Deelt de gemeente mee in de opbrengsten van de laadpaaleigenaar?
- Hoe denkt het college de Wijchense burger te betrekken bij het communicatietraject?
- Is de wethouder bereid om over te gaan tot een gemeentelijk meldpunt voor een laadpaalaanvraag?
- Is de ondergrondse infrastructuur van Wijchen geschikt voor laadpalen in de toekomst?

De voorzitter verwijst voor de beantwoording van deze technische vragen naar de ambtelijke organisatie.

De heer Van Wanroij constateert dat er steeds meer elektrische auto's op de weg verschijnen. Er zullen daarom meer laadpalen in de openbare ruimte moeten komen voor bezoekers en inwoners van Wijchen die hun auto niet bij de eigen woning kunnen opladen. Het beleidsplan is een must have, waarmee Wijchen is voorbereid op de toekomst. Het past in de gemeentelijke duurzaamheidsambitie. Het CDA vindt het plan goed doordacht en dit is gestoeld op landelijke normen. Het CDA is blij met de aansluiting bij de regionale concessie laadpalen, vanwege de hybride aanpak.

Het CDA vraagt wie de plaatsing van de palen betaalt en wie verantwoordelijk is.

De heer Lukkezen waardeert dat het college de wachttijden voor laadpalen flink wil reduceren. Ook is het een goede zaak dat wordt erkend dat vooral mensen die geen eigen oprit hebben, de dupe zijn van het huidige beleid. D66 vindt de plannen een goede stap in de juiste richting. Wel vraagt de fractie zich af, of het college openstaat voor mogelijkheden om vanuit huis zonder eigen oprit een auto op te laden.

De heer Evers ziet het plan als een volgende stap op weg naar een duurzaam Wijchen. Met de nota wordt geanticipeerd op de verwachte toekomstige groei van het aantal laadpaalaanvragen. Ook zal een aanvraag sneller worden verwerkt. Bovendien neemt de gemeente deel aan de regionale concessie, welke voordelen oplevert richting aanbesteding, beheer, financieel risico, een gunstig laadtarief en minder benodigde ambtelijke capaciteit. Met de strategie kan een vlekkenkaart opgesteld worden waarbij snel schakelen mogelijk is en de inwoner weet waar hij aan toe is. Eisen en voorwaarden voldoen aan de laatste wetgeving en sluiten aan bij bestaand beleid, wat zorgt voor borging en kwaliteit van de openbare ruimte voor nu en in de toekomst.

Er is een ontwikkeling gaande, waarbij tankstations gaan fungeren als snellaadstations. Kernachtig Wijchen vraagt hoe ver het college wil gaan in het faciliteren van laadpalen. Er is op dit moment immers ook geen benzine op elke straathoek te verkrijgen.

De fractie is positief over voorliggende nota. Een en ander is goed uitgewerkt in het uitgebreide adviesrapport, waarin alle criteria uitvoerig worden behandeld.

De heer Gatzen zegt dat de PvdA meermaals aandacht heeft gevraagd voor dit thema. De fractie is dan ook blij met de beschikbaarheid van dit visiedocument die een goede opmaat naar de toekomst biedt. De PvdA is blij met de fasering en staat achter de keuze om eerst te richten op laadpalen voor bezoekers en bewoners. Spreker constateert dat het stekkergeld wel in het document wordt benoemd. De spelregels daaromtrent moeten nog wel opgesteld worden. Spreker merkt verder op, dat naast bebording ook wordt gerefereerd aan markeringskosten en snoeiwerkzaamheden.

Onderdeel van het Klimaatakkoord is de Nationale Agenda Laadinfrastructuur. Daarin wordt geadviseerd om - vanwege de snelle ontwikkelingen - tweejaarlijks te evalueren. De PvdA pleit voor een evaluatie in 2023.

Reactie college

Wethouder Loermans zegt toe de technische vragen schriftelijk te laten beantwoorden.

Het voordeel van de voorgestelde werkwijze is, dat er pas laadpalen geplaatst worden bij gebleken belangstelling. Zonder elektrische auto's ervaart een benzinerijder een laadpaal in de straat als een geblokkeerde parkeerplek. De locaties worden tevoren bepaald en met de buurt gecommuniceerd. Zo mogelijk, worden de laadpalen gebundeld geplaatst waarmee laadpleintjes ontstaan. De winnaar van de concessie zal zeker bereid zijn méér laadpalen te plaatsen als daar behoefte aan is.

Het college wil plaatsing van snellaadstations overlaten aan commerciële partijen buiten de bebouwde kom.

Naar aanleiding van een evaluatie kan de raad besluiten tot een wijziging, terwijl dit wellicht niet mogelijk is vanwege de lopende concessie. De portefeuillehouder overlegt met de afdeling over de mogelijkheid tot het eerder plannen van de evaluatie en koppelt dit terug aan de raad.

Het college kiest voor het systeem dat nu voorligt en niet voor een systeem waarbij een kabel vanuit huis over het trottoir loopt. De portefeuillehouder merkt op, dat de gekozen locaties op een redelijke loopafstand liggen van huizen.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als hamerstuk voor de raadsvergadering te agenderen.

12. 59466 Reactie op de concept Regionale Agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, beslisnota

De voorzitter wijst op het besluit (eind 2020) van de regiogemeenten om een nieuwe gemeenschappelijke regeling in het leven te roepen: de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, gericht op de versterking van de regionale samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen.

Inspreekreactie – de heer Barends, Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Inspreker geeft aan, dat de Groene Metropoolregio de ambitie heeft van groene groei. Deze groene groei zal zichtbaar zijn in de woningbouwbehoefte. Groen en groei moet elkaar in evenwicht houden. Er is in de regio veel weerstand tegen een aantal recent uitgebrachte onderzoeksrapporten en plannen van het EIB.

Het groen van de Achterhoek en de groei van de Rand komt ontmoeten elkaar in het centrum van de regio Arnhem-Nijmegen. Met de – begin 2021 - vastgestelde agenda en visie, kan de regio zich goed presenteren. Het construct is stevig en heeft stabiele doelen als hoekstenen. De hoekstenen worden geformuleerd in de visie en de muren worden met de agenda opgetrokken. De gemeente kan daarna zelf de regionale inrichting verzorgen en partners verwelkomen.

Spreker is ook blij met de monitor brede welvaart. Ook in Den Haag is hier aandacht voor. Verder is er aandacht voor het Nationaal Groeifonds van de rijksoverheid.

De verbonden regio met het landelijk toekomstbeeld tot 2040 gaat over regionaal reizen, hubs-knooppunten en hoogwaardig overstappen van punt A naar punt B. Gedragsaanpak en verkeersveiligheid zijn daarbij belangrijk. De productieregio vraagt aandacht voor een verbonden regio: reizen van werk naar huis en omgekeerd.

Werk zorgt voor inkomen én voor werknemers. De Human Capital agenda en het akkoord dat daarvoor wordt opgesteld, zijn mooi verankerd in het voorliggende document. Ook onderwijs maakt hier deel van uit. Onderwijs zal ervoor zorgen dat mensen een goede werkplek kunnen krijgen. Die werkplek moet vervolgens aansluiten op het onderwijs. Het onderwijs is belangrijk voor de circulaire regio, waarbij innovatie van belang is. Spreker wijst op de RES en de regionale adaptatiestrategie. Spreker pleit ervoor om ook aandacht te schenken aan de waterplannen van de Waterschappen.

De volgende opgave is de ontspannen regio: fietsen en wandelen, mooie culturele voorzieningen, sociaalmaatschappelijke functies en een identiteit die een eigen profiel geeft aan de regio. Voor de groene groeiregio is de verstedelijkingsstrategie heel belangrijk. Er wordt een stip op de horizon gezet naar 2040.

De groei van het aantal werknemers betekent dat er ook meer woningen nodig zijn. Het is noodzaak daar goed naar te kijken. De woondeal die met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is gesloten, is daarin belangrijk.

Inspreker is blij dat de gemeente Wijchen aan de slag gaat met de vijf opgaven, die samen zullen leiden tot een groene groei in een Groene Metropoolregio.

Eerste termijn

De heer D.L.W. Herms dankt de inspreker voor diens bijdrage. Wijchen Lokaal is voorstander van vergroening. Vooral argument 1.2 'Samen bereiken we meer dan één losse gemeente', viel de fractie op. In veel gevallen is dit waar, maar het kan ook betekenen, dat de raad de regie uit handen geeft. Wijchen Lokaal maakt zich zorgen over de risico's. Omdat de kosten nog kunnen wijzigen, is dit voor Wijchen Lokaal belangrijk genoeg om nu niet in te stemmen met voorliggende nota.

De heer Peters Sengers meldt dat het CDA zich erin kan vinden om in te tekenen op de vijf modules. In de brief met een reactie van de raad aan de Groene Metropoolregio wordt een voorbehoud gemeld indien één of meer gemeenten niet meedoet. Het CDA acht deze passage minder passend en is van mening dat de tweede bullet achterwege kan blijven. De Groene Metropoolregio is een nieuwe GR en kenmerkt zich door modulaire opzet. Met deze reactie geeft de Wijchense raad de indruk, dat de lokale deelname afhankelijk is van die van anderen. Het CDA laat zich liever leiden door behoeften en oplossingen in de samenwerking en niet op voorhand door de kosten.

De heer Van Galen zegt dat Wijchen deel is van en belang heeft bij een vitale regio. D66 is daarom blij met de ontwikkeling van de Groene Metropoolregio. D66 is positief over de voorgenomen deelname aan de vijf opgaven.

De raad bepaalt het beleid. Als de regio zich ook bezighoudt met het opstellen van visies en bouwstenen voor beleid, dan draagt de raad een deel van de speelruimte over aan de regio. De fractie zou graag in september een onderlegger willen krijgen bij de afweging die door de raad gemaakt kan worden. Het is tegelijkertijd een collegeregeling op basis van mandaat, wat het proactief betrekken van de raad en een goede informatievoorziening betreft.

Voor de vijf opgaven gaat het nu in totaal om een bedrag van ongeveer € 175.000,=, hetgeen - gezien de opgaven - geen groot bedrag is. D66 ziet in september graag een overzicht in hoeverre dit verschuivingen binnen de Wijchense financiën betreft of dat het hierbij ook uitzettingen meebrengt. De verschillende opgaven worden goed gepresenteerd. Spreker valt op, dat vooral wordt geredeneerd vanuit de grote steden Arnhem en Nijmegen. Dit komt terug in het kader van vervoer, waar de spoorbottleneck van de enkelspoorbrug bij Niftrik uit 1872 niet wordt benoemd. Dit komt ook terug bij de water- en klimaatadaptie, waarbij Maas en Waal niet wordt betrokken, en bij de ontspannen regio. D66 ziet hier graag meer aandacht voor in de opgaven. Dit zou een aantekening kunnen zijn die toegevoegd kan worden aan de visie die vanuit Wijchen aangeleverd wordt. Over het geheel genomen is D66 zeer positief over voorliggend stuk.

De heer Loeffen zegt dat het uitgangspunt, dat de genoemde opgaven bijdragen aan de ambities van de gemeente Wijchen, voor Groen Sociaal Wijchen voldoende aanleiding is om in te stemmen met de conceptagenda. De bijgevoegde reactie van het college aan het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio is hierop een goede aanvulling. De fractie staat ook achter de aanvulling door D66.

De heer Verbeeten meldt dat Kernachtig Wijchen het een goede zaak vindt dat de gemeente intekent op alle vijf de opgaven. 'Samen sterk' sluit aan bij het coalitieakkoord,

waarin ‘de samenwerkende regio’ als wenselijk is beschouwd.

Eén van de kanttekeningen is, dat wanneer andere gemeenten niet deelnemen aan een opgave, dit per hoofd van de bevolking in Wijchen tot hogere kosten kan leiden. De fractie is daarom van mening dat de raad niet zomaar zou moeten instemmen met een open-eind-regeling. De fractie vraagt of er tekenen zijn dat er gemeenten gaan afhaken.

Kernachtig Wijchen is positief over voorliggende nota, maar wil voorzichtig zijn met het instemmen met de open-eind-regeling met in het verschiet een mogelijk afhaken van veel deelnemers op één opgave. Het is belangrijk om daarin vinger aan de pols te houden.

Mevrouw Osman constateert dat de conceptnota in korte tijd tot stand is gekomen vanuit veel energie en enthousiasme. De fractie spreekt enthousiasme uit over voorliggende nota. Spreker voelde de energie ook bij de inspreker en een aantal collega’s in de commissie. Samen verder komen, houdt ook in, dat men bereid is om samen te werken en solidair te zijn naar de ander.

De heer Boumans meldt dat de VVD zich kan vinden in het beslispunt om voorlopig in te stemmen met de deelname aan de vijf opgaven. Het definitieve keuzemoment volgt nog. De VVD ziet uit naar een mooie samenwerking. Voor de VVD is het daarbij wel van groot belang dat voor elke opgave duidelijk wordt gemaakt, wat de – tastbare! - opbrengst van de samenwerking voor Wijchen wordt. De fractie vraagt of het college hierop wil aandringen, omdat de VVD verwacht dat het niet vanzelfsprekend zal zijn om hierover duidelijkheid te krijgen.

De voorzitter stelt vast dat meerdere fracties voorstellen hebben aangekondigd. Tijdens de raadsvergadering kan hierop worden gereageerd.

Reactie college

Burgemeester Van Beek geeft desgevraagd aan, dat het overgrote deel van de deelnemers de intentie heeft om deel te nemen aan alle vijf de opgaven. De uitzondering hierop is de gemeente Mook en Middelaar, gezien hun bijzondere positie. Daarnaast twijfelt Druten nog over de ontspannen regio.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als bespreekstuk voor de raadsvergadering te agenderen. Er zijn amendementen en moties aangekondigd door het CDA en D66.

13. Sluiting

De vergadering wordt gesloten om 23.40 uur.

Bijlage 1: Beantwoording van de vraag gesteld door de heer Gatzen (PvdA) bij behandeling van de beslisnota 'Strategie elektrisch rijden gemeente Wijchen'.

Toezegging: Wethouder Loermans komt schriftelijk terug op de vraag of het mogelijk is de evaluatie eerder te laten plaatsvinden en onder welke voorwaarden.

Antwoord: Als we meedoen aan de concessie kunnen we toezeggen jaarlijks te evalueren over wat er geplaatst is volgens de planning, hoe het loopt t.o.v. de planning, en hoe groot je volgende 'batch' zal zijn/of er een bijstelling moet zijn. Vanuit het concessiebeheer komt daar dan ondersteuning voor bij het uitvoeringsplan.

Bijlage 2: Beantwoording van de vragen gesteld door de heer Timmerman (Wijchen Lokaal) bij behandeling van de beslisnota 'Strategie elektrisch rijden gemeente Wijchen'.

Vraag: Kan de wethouder een inschatting geven wat de extra kosten zijn voor de ambtelijke capaciteit?
Antwoord: Voor het organiseren van bijeenkomsten met inwoners maken we gebruik van het bestaande budget voor duurzaamheid. Verder worden er geen extra ambtelijke kosten verwacht. Het valt binnen de reguliere werkzaamheden en zal binnen bestaande capaciteit worden uitgevoerd.

Vraag: Deelt de gemeente mee in de opbrengsten voor de laadpaaleigenaar?
Antwoord: Nee, de opbrengsten zijn voor de aanbieder van de laadpalen. Zij doen ook alle investeringen vooraf zoals het plaatsen van de paal en het doortrekken van de ondergrondse bekabeling als dat nodig is.

Vraag: Hoe denkt het college de wijchense burger te betrekken in het communicatie traject?
Antwoord: We willen de concept plankaart uitleggen aan en bespreken met inwoners tijdens een informatiebijeenkomst om zorgen en bedenkingen vooraf zoveel mogelijk in kaart te brengen en de kaart aan te passen waar nodig en mogelijk. Ook moet het collectieve verkeersbesluit ter inzage worden gelegd en hebben inwoners de mogelijkheid om bezwaar te maken. Dit willen we zoveel mogelijk voorkomen door vooraf al te informeren en te raadplegen.

Vraag: Is de wethouder bereid om over te gaan tot een gemeentelijk meldpunt aanvraag Laadpaal?
Antwoord: Inwoners kunnen een laadpaal aanvragen via https://www.wijchen.nl/openbare-laadpaal-voor-elektrische-autos-aanvragen

Vraag: Is de ondergrondse infrastructuur van Wijchen wel geschikt voor laadpalen?
Antwoord: Dat verschilt per locatie en zal onderzocht worden in samenwerking met de netbeheerder. In sommige gevallen zal de bekabeling doorgetrokken kunnen worden en in sommige gevallen zal er een andere locatie moeten worden aangewezen die geschikter is.

Bijlage 3: Beantwoording van de vragen gesteld door de heer Van Wanroij (CDA) bij behandeling van de beslisnota 'Strategie elektrisch rijden gemeente Wijchen'.

Vragen:

1. Wie betaalt de aanleg van de laadpalen? In het stuk staat dat de gemeente 200 euro per laadpaal voor een bord uittrekt, maar wie betaalt dan die paal?
2. En wie betaalt het eventueel doortrekken van een elektriciteitskabel, als deze niet aanwezig is op de betreffende locatie waar de laadpaal moet komen?

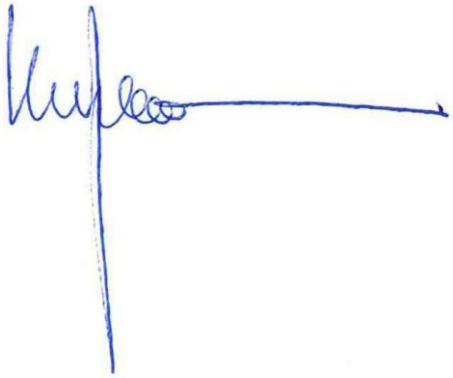
Antwoord:

De paal en eventuele bijkomende kosten worden betaald door de aanbieder. In Wijchen is dat op dit moment Allego. In de nieuwe concessie kan dat ook een andere partij worden.

Dat is de 'deal' die we sluiten: zij doen de investeringen vooraf, en zij krijgen ook de opbrengsten. Op die manier maakt de gemeente geen / lage kosten en kunnen we wel deze dienst verlenen aan onze inwoners.

Overigens gaat het doortrekken van kabels altijd in overleg met de netbeheerder.

Voorzitter

Griffier

